

AASTARAAMAT 2010

Tehnilise Järelevalve Amet

Sisukord

EESSÖNA	4	MADALPINGESEADMETE DIREKTIIVI LVD ADCO	24
ÜLEVAADE ORGANISATSIOONIST	5	ELEKTROMAGNETILISE ÜHILDUVUSE DIREKTIIVI EMCD ADCO	24
VÄÄRTUSED	6	ELEKTRISEADMETE ENERGIATÖHUSUS	24
EESMÄRGID	6	SIDSEADMED	25
OHUTUSE SUURENDAMINE	7	SIDSEADMETE TURUJÄRELEVALVE	26
TEGEVUSED JA TULEMUSED	8	PALJUD INTERNETIPOODIDEST TELLITUD RAADIO-, SIDE- JA	26
EHITISED JA EHITUSTEGEVUS	9	ELEKTRONIKASEADMED EI VASTA NÕUETELE	
EHITAMISE DOKUMENTEERIMINE	9	JAHIKOERTE JÄLGIMISSEADMETE NÕUETE KEHTESTAMINE	27
UURIMUS „LUMEKOORMUSE MÕJU	9	STANDARDIMINE	27
HINDAMINE KAARHALLIDE KANDEVÕIMELE“	9	SIDETEENUSED	27
		MOBIILSIDE JÕUDIS LAEVADELE	28
LUMEST TINGITUD ÜLEKOORMUS ON EHITISTELE OHTLIK	10	MOBIILNE INTERNET LAIENEB JA ARENEB	28
ELEKTRIPAIGALDISED JA –TÖÖD	10	ELUTÄHTSAD TEENUSED	29
ÕNNETUSED ELEKTRIGA	11	LIINIRAJATISED	29
		DIGITAALALKIRI RAHVUSVAHELISEKS	29
OHUTUSE TAGAB ELEKTROHUTUSNÕUETE JÄRGIMINE	11	LEGAALMETROLOGIA	30
ELEKTRI- JA TULEOHUTUSE TEEMALISED	12	KINNISPAKID	30
ÜMARLAUAD KORTERIÜHISTUTELE	12	MÕÕTEVAHENDITE KASUTAMISE TURUJÄRELEVALVE	30
		WELMEC TÖÖGRUPI NR 5 KOOSOLEK TALLINNAS	30
MASINAD	12	VASTAVUSHINDAMISTEENUSE KÄTTESAADAVUS	30
LIFTID JA KÕISTEED	12	PIIRATUD RESSURSI KASUTUSE KORRALDAMINE	31
RIIK AITAB SUURENDADA LIFTIDE ENERGIASÄÄSTU	13	TEGEVUSED JA TULEMUSED	32
SURVESEADMED	13	NUMERATSIOON	32
GAASISEADMED JA –PAIGALDISED	13	NUMERATSIOONI KASUTAMISE KONTROLLIMINE	33
KODUS KASUTATAVAD GAASIPLIIDID JA SOOJAVEEBOILERID	14	LÜHI- JA TEENUSNUMBRITELE HELISTAMISE	33
OHTLIKE KEMIKAALIDE KÄITLEMINE	14	NUMBRILIIKUVUS	34
MUUDATUSE OHTLIKE KEMIKAALIDE KÄITLEMIST	14	ETTEVALMISTUSED GSM SAGEDUSALA ÜMBERPLANEERIMISEKS	34
PUUDUTAVAS ÕIGUSLOOMES	14	LÄBIRÄÄKIMISED VENEMAA ADMINISTRATSIOONIGA	34
		EESTI LÄKS ÜLE DIGILEVILE	34
PÜROTEHNIKA JA LÖHKEMATERJALID	15	TALLINNAS TOIMUS EUROOPA ELEKTRONILISE	36
KAEVANDAMINE	15	SIDE KOMITEE (ECC) TÖÖRÜHMA PT1 KOHTUMINE	
RAUDTEERAJATISED JA –VEEREM	17	AVALIK KONKURSS SAGEDUSLUBADE ANDMISEKS	36
RAUDTEELIIKLUSREGISTRI LOOMINE TEHNILISE	18	MAAPEALSETES SÜSTEEMIDES ELEKTRONILISE SIDE	
JÄRELEVALVE AMETI SEADMETE JA PAIGALDISTE	18	TEENUSE OSUTAMISEKS SAGEDUSALAS 2500 – 2690 MHZ	
ANDMEKOGU JVIS JUURDE	18	AVALIK KONKURSS SAGEDUSLUBADE ANDMISEKS	36
		TELEVISIOONI RINGHÄÄLINGUSAADETE JA -PROGRAMMIDE	
OHUTUSTUNNISTUSED	19	DIGITAALSE EDASTAMISE TEENUSE OSUTAMISEKS	
UUED OOTEPLATVORMID NING SUUREMAD	19	SAGEDUSALAS 470-790 MHZ	
KIIRUSED RAUDTEEL	19	LISARESSURSI ERALDAMINE PÄÄSTEOPERATSIOONIDE	37
		KORRALDAMISEKS	
RAUDTEEÕNNETUSED	20	MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTRI MÄÄRUSTE	37
SEADUSANDLUS RAUDTEEFRAKTRUKTUURI VALDKONNAS	20	„RAADIOAMATÖÖRILE KVALIFIKATSIOONI ANDMISE JA	
TEHNILISE JÄRELEVALVE AMETI RAUDTEEOHUTUSE	20	RAADIOSAGEDUSTE AMATÖÖRRAADIOSIDE OTSTARBEL	
KAMPAANIA NING RAUDTEE-EHITUSE JA TALIHOOLDEGA	20	KASUTAMISE KORD“ NING „RAADIOKUTSUNGITE MOODUSTAMISE	
SEOTUD ETTEVÕTETE TEAVITAMINE	20	JA VÄLJASTAMISE KORD“ MUUTMINE SEoses ESTCUBE SATELLIIDIGA	
USALDUSVÄÄRSUSE SUURENDAMINE	21	RAADIOSAGEDUSTE JÄRELEVALVE	37
TEGEVUSED JA TULEMUSED	22	RAUDTEEFRAKTRUKTUURI KASUTUSTASU	38
EHITUSTOOTED	22	UUED REISIRONGID	38
TEGIME ALGUST BETOONVALMISTOODETE	22	ÜLEVAADE EESTI RAUDTEEVADKONNA 2009. AASTA ARENGUTEST	38
TURUJÄRELEVALVE KAMPAANIAGA	22	ORGANISATSIOONI STRUKTUUR, AMETNIKUD, EELARVE	39
		STRUKTUUR JA EESMÄRGID	40
EHITISTE ENERGIATÖHUSUS	23	AMETNIKUD	41
ELEKTRISEADMED	23	LAEKUMISED RIIGIEELARVESSE	42
LÄÄNEMEREMAAD TURUJÄRELEVALVEASUTUSTE	24	EELARVE	43
KOOSTÖÖ PROGRAMM	24		

Hea Lugeja,

Valminud on kokkuvõte Tehnilise Järelevalve Ameti 2010. aasta tegevuse kohta.

Eesti jättis 2010. aastal seljataha paar aastat varem alanud majanduskriisi. Kindlaid märke näidanud majanduse taastumine sai täiendavat tuge positiivsest euro-otsusest ja jätkus terve aasta vältel. Ükski Tehnilise Järelevalve Ameti tegevusvaldkond ei jäänud sellistest arengutest puutumata: ettevõtete aktiivsus suurenes, alustati uusi projekte või jätkati vanu, soetati seadmeid jne. Soodsamaks muutunud majandusolukord mõjutas ka Tehnilise Järelevalve Ameti tööd. See suurendas meie poolt läbiviidava riikliku järelevalve mahtu, tõi rohkem menetlusi erinevate lubade ja kooskõlastuste andmiseks, kasvatas infopäringute arvu jne.

Kõige tavalisem põhjus kehtivate ohutusnõuete eiramisel või nende puudulikul täitmisel on osapoolte madal teadlikkus. Seetõttu pööras Tehnilise Järelevalve Amet suurt tähelepanu just konsultatsioonidele ja koostööle erinevate valdkondlike alaliitudega ning suurendas ennetavate kontrollide mahtu. Arvan, et olime oma klientidele konstruktiivne ja nõudlik partner.

2010. aasta oli Tehnilise Järelevalve Ametile edukas mitmes plaanis, täpsema ülevaate selle kohta annavad järgnevad leheküljed. Paljudest väljakutsetest tahan nimetada kahte, kus eduka lõpuni jõudsid pikalt kestnud tööd, mille mõju kestab aastaid edasi. Eesti läks 01.07.2010 üle digiteleviseioonile. Tehnilise Järelevalve Ametile tähendas see pikaajalist pingelist tegevust ülemineku ettevalmistamises osalemisel ja digilevi katvuse mõõtmisel. Meie töö ei lõppenud analoogsignaali väljalülitamisega, vaid järeltegevused levikvaliteedi pidevaks tõstmiseks käivad edasi. Teiseks, 2010. aastal jõudis Eestis oma lõplikult kehtivate lahendusteni aastaid tagasi alanud raudtee kaubaveoturu avamise protsess, kui Tehnilise Järelevalve Ametile lõppesid edukalt viimased pretsedendi tähendusega kohtuvaidlused raudteeinfrastruktuuri hinnaregulatsiooni osas.

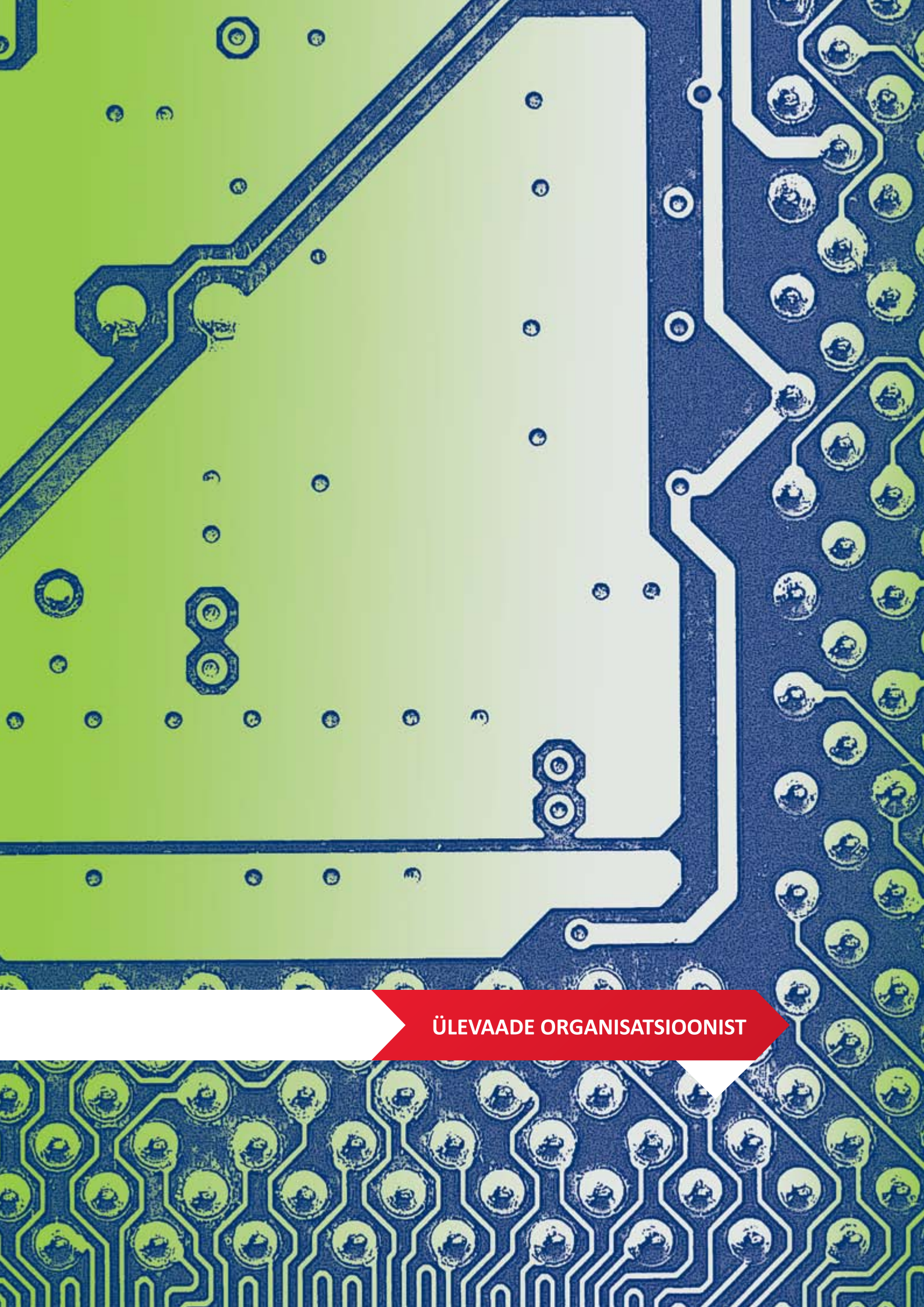
2011. aastal rakenduvad Tehnilise Järelevalve Ameti e-teenuste moodul ja ohutusveeb, mis muudavad suhtlemise ja infovahetuse klientide ning koostööpartneritega oluliselt mugavamaks ja paindlikumaks. Ootame seda huviga.

Heade soovidega

Raigo Uukkivi

peadirektor

ÜLEVADE ORGANISATSIOONIST

Ülevaade organisatsioonist

Tehnilise Järelevalve Amet on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev asutus, mille eesmärgiks on riigi majanduspoliitika elluviimisele kaasaaitamine läbi ohutuse suurendamise, piiratud ressursi otstarbeka kasutuse korraldamise ning toodete usaldusväärsuse tõstmise tootmiskeskondade, tööstus-seadmete, raudtee ja elektroonilise side valdkonnas.

Eesmärkide saavutamiseks teostame järelevalvet meie tegevusvaldkondi reguleerivate õigusaktide nõuete täitmise üle, osaleme õigusaktide ja arengukavade väljatöötamisel ning tegevusvaldkondadega seotud projektide ettevalmistamisel ja elluviimisel.

Tehnilise Järelevalve Ameti struktuuri kuulub kolm teenistust: elektroonilise side teenistus, raudteeteenistus ja tööstusohutuse teenistus.

Väärtused

Tehnilise Järelevalve Amet on kõrge mainega, efektiivselt toimiv, kompetentne ja usaldusväärne regulatsiooni ja järelevalve asutus Euroopas.

Tehnilise Järelevalve Ameti põhiväärtusteks on:

- Olla ühtne, selgete tegutsemispõhimõtetega mainekas riigiasutus, mis pakub arendavat ja huvitavat tööd, head töökeskkonda ning konkurentsivõimelist tötöta, hindab ametnike algatusvõimet ja pädevust ning nõuab kohusetundlikkust ja ausust.

- Olla kompetentne ja usaldusväärne partner, kelle tegevus on läbipaistev, lahendused asjatundlikud ja erapooletud ning asjaajamine korrektne. Oluline osa meie töös on ennetustegevusel. Seadusega antud volitusi kasutame kaalutletult ja proportsionaalselt.

- Olla konstruktiivne ja avatud riigiasutus, mis töötab ühiselt seatud eesmärkide saavutamise nimel.

- Olla rahvusvahelisel areenil tasakaalukas ja uuendusmeelne, oma riigi huvide eest seisev organisatsioon, kes jagab oma teadmisi ja õpib ise.

Eesmärgid

Tehnilise Järelevalve Ameti tegevusel on kolm põhieesmärki: ohutuse suurendamine, teenuste ja toodete usaldusväärsuse tõstmine ning piiratud ressursi kasutamise korraldamine.

Ohutuse suurendamisel on meie eesmärkideks objektide ja protsesside ohutuse tagamine ning vastava teadlikkuse suurendamine.

Usaldusväärsuse tõstmisel on meie eesmärkideks teenuste kättesaadavuse ja nõuetekohasuse tagamine, toodete ühilduvuse, ressursisäästlikkuse ning usaldusväärsuse tagamine ja teadlikkuse suurendamine.

Piiratud ressursi kasutamise korraldamisel on meie eesmärkideks piiratud ressursi optimaalse kasutamise ja jätkusuutlikkuse tagamine.

OHUTUSE SUURENDAMINE

Ohutuse suurendamine: tegevused ja tulemused

Ehitusalal kontrollime nii ehitisele (hooned ja rajatised) ehitamise ja hilisema kasutamise käigus esitatavate nõuete kui ka ehitusprotsessis osalejatele (omanik, ehitaja, omanikujärelevalve teostaja jne) pandud kohustuste täitmist. Samuti kontrollime majandustegevuse registri registreeringu õigsust ja nõuetekohase vastutava spetsialisti olemasolu.

Elektriohutuse osas kontrollime elektripaigaldiste kasutamise ohutust ja nõuetekohasust, elektritöö ettevõtete ohutusnõuete järgimist ja töid juhtivate isikute pädevust. Kontrollime elektriliini kaitsevööndites tegutsemise nõuetekohasust. Teostame järelevalvet tehnilise kontrolli teostajate ja personali sertifitseerimisega tegelevate asutuste üle.

Ohtlike kemikaalide käitlemise järelevalvet teostame käitlemise ohutuse, ohtlikkuse kategooria määramise, teabelehe ja ohutusaruande nõuetele vastavuse ning kemikaali arvestamise ja kemikaalist teavitamise nõude täitmise üle.

Kaevandamise valdkonnas teeme järelevalvet kaevandamise ning sellega seotud dokumentatsiooni (projektid, arengukavad, tehnoloogiline dokumentatsioon) nõuetele vastavuse üle. Lisaks viime läbi kaevandamise vastutava spetsialisti pädevuseksameid.

Lõhkematerjalide ja pürotehniliste toodete valdkonnas teeme järelevalvet käitlemise (valmistamine, hoidmine ja kasutamine), sellega seotud objektide ja enamohtlike lõhketööde läbiviimise nõuetele vastavuse osas. Lisaks väljastame kõiki valdkonnas tegutsemiseks vajaminevaid lubasid ning viime läbi lõhkematerjalisektori personali ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuseksameid.

Masinaohutuse järelevalve osas kontrollime masinate, sh. nende ohutusseadiste nõuetekohasust. Registreerimisele kuuluvate kraanade, kaubaliftide ja tõstukite juures kontrollime vastutavate isikute ja käitajate nõuetekohasust, tehnilise kontrolli olemasolu ning paigaldamise, ümberehitamise ja remondi nõuetele vastavust. Samuti jälgime tehnilise kontrolli teostaja ja vastutavate isikute eksamineerijate vastavust kehtestatud nõuetele. Lisaks teostame järelevalvet potentsiaalselt plahvatusohtlike keskkondade määramise ning seal kasutatavate seadmete ja kaitstesüsteemide nõuetele vastavuse üle.

Liftide ja kõisteede (Eestis peamiselt suusatõstukid) osas kontrollime tehnilise kontrolli teostaja tegevuse nõuetekohasust ja lifti paigaldajate, remontijate ja hooldajate ning personali sertifitseerijate tegevust. Lifte ja tõstukeid kontrollime pisteliselt.

Küttegaasi (maagaas, vedelgaas, biogaas, tehisgaas) kasutamise ohutuse tagamiseks kontrollime gaasipaigaldiste kasutamist, ehitamist ning gaasitööde teostamist. Samuti jälgime gaasipaigaldise vastavust ohutusnõuetele ning kontrollime müügil olevate gaasiseadmete nõuetekohasust.

Surveseadmete juures kontrollime nende nõuetele vastavust, samuti paigaldamise, kasutamise, remontimise ja ümberehitamise ning ohtliku vedeliku anuma valmistamise nõuetele vastavust ning tehnilise kontrolli teostaja ja valmistaja ettevõtte suhtes sätestatud nõuete täitmist. Jälgime ka survetorustiku kaitsevööndis tegutsemise nõuetele vastavust.

Raudtee ohutuse alal väljastame raudtee-ettevõtjatele ohutustunnistusi, ehitus- ja kasutuslube raudteerajatistele ning kooskõlastame raudteerajatiste ehitusprojektide aluseks olevaid planeeringuid ja projekteerimistingimusi. Koostöös Autoregistrikeskusega väljastame vedurijuhilubasid. Kontrollime raudteeinfrastruktuuri (rööbastee, side- ja turvanguseadmed, raudteeülesõidud) ehitamist, korrashoidu ja kasutamist ning raudtee kaitsevööndis teostatavaid tegevusi. Jälgime raudteeohutuse ning raudteeliikluse korraldamise eest vastutavate isikute pädevust ning teostame järelevalvet raudteetranspordi tuleohutusnõuete täitmise ja ohtlike kaupade veo korralduse üle.

Ehitised ja ehitustegevus

2010. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet ehitiste ja ehitamise nõuetele vastavuse kontrollimiseks läbi 50 mentlust, algatas 4 väärteomenetlust ja tegi 9 ettekirjutust. Kontrolliti 102 valdkonnas tegutseva ettevõtja majandustegevuse registri registreeringu (MTR) olemasolu ja andmete õigsust. Tehti 41 ettekirjutust MTR-i registreeringu andmete õigsuse taastamiseks ning korduva ettekirjutuse täitmata jätmisel kustutati 9 ettevõtte MTR-i registreering.

Enim levinud puudused olid seotud ehitamise dokumenteerimisega, näiteks ehitamise käigus oli muudetud ehitusprojekti toodud lahendusi, ehitusmaterjale või seadmeid, aga selliseid projektist kõrvalekaldumisi ei fikseeritud ehitusprojekti muudatustena. Üsna levinud rikkumisteks olid ehitustööde päeviku täitmata jätmise alltöövõtjate poolt ning koostatud dokumentatsiooni nõutavaks ajaks säilitamata jätmise.

Ehitamise dokumenteerimine

Ehitamise nõuetekohasuse järelevalve teostamisel on üheks sagedamini tuvastatud rikkumiseks ebapiisav ehitamise dokumenteerimine. Ehitusseaduse kohaselt peab ehitamist teostav isik dokumenteerima ehitamise käigus tehtavad tööd. Koostatud ehitamise tehniline dokumentatsioon peab sisaldama ehitusprojekti ja selle muudatusi, teostusjooniseid, ehitustööde päevikut, kaetud tööde akte, töökoosolekute protokolle, kasutatud ehitustoodete vastavusdeklaratsioone või vastavussertifikaate ja muid ehitamist iseloomustavaid dokumente.

Esineb olukordi, kus ehitamise käigus on muudetud näiteks ehitusprojekti toodud lahendusi, ehitusmaterjale või seadmeid, aga selliseid projektist kõrvalekaldumisi ei ole fikseeritud ei ehitusprojekti muudatustena ega märkusena välja toodud ka ehitustööde päevikus või kaetud tööde aktides. Levinud on ka väärarusaam, et ehitustööde päevikut peab pidama ainult ehitusobjekti peatöövõtja ning alltöövõtjate kohustuste hulka see tegevus ei kuulu. Selle ehitusseaduse nõude eiramine viib selleni, et koostatavad ehitustööde päevikud on väga pealiskaudsed ning ei anna vajalikku teavet ehitustööde teostamise, teostajate, kasutatud ehitusmaterjalide ja seadmete, ilmastikuolude jms kohta.

Teiseks ehitamise dokumenteerimisega seotud probleemiks on koostatud dokumentatsiooni nõutavaks ajaks säilitamata jätmise. Ehitusseadus kohustab ehitustöid dokumenteerinud isikuid, st ehitusettevõtjaid koostatud dokumentatsiooni säilitama vähemalt seitse aastat või kuni arhiiviseaduses

sätetatud korras arhiivi andmiseni. Lisaks dokumentatsiooni koostajatele peab ka ehitise omanik säilitama ehitist ja selle ehitamist käsitlevat dokumentatsiooni kuni ehitise lammutamiseni või arhiivi andmiseni.

Paraku viib dokumenteerimise kohustuste rikkumine olukorrani, kus on oluliselt raskendatud ehitamise ja ka ehitise nõuetele vastavuse kontrollimine, ehitise kasutamine ja hooldamine ning ehitise hilisem rekonstrueerimine või laiendamine.

Uurimus „Lumekoormuse mõju hindamine kaarhallide kandevõimele“

Ajendatuna viimaste aastate lumerohketest talvedest ja üle Eesti toimunud kaarhallide varingutest viis Tehnilise Järelevalve Amet 2010. aastal läbi uurimuse, et hinnata kehtivate projekteerimisstandardite alusel kaarhallide ohutust ja lumekoormuse mõju kaarhallide kandevõimele. Uurimuse eesmärgiks oli kaardistada kaarhallide kasutamise seotud riskid talvisel perioodil ning ennetavad tegevused lumest tingitud varingute ärahoidmiseks.

Eestis on ehitusregistri andmetel umbes 500 kaarhalli, millest 15% on kasutusel üldkasutatavate hoonetena, näiteks kauplused, kontorid, spordihallid. Uurimuse käigus kontrolliti Tallinnas asuvaid erinevat tüüpi ja erineva kasutusotstarbega kaarhalle, tehti nende ülesmõõdistused, vaadati läbi säilinud ehitusprojekti, tuvastati kandesõrestikkude tüübid ning teostati kontrollarvutused lumekoormuse mõju hindamiseks kaarhallide kandevõimele.

Uurimuse käigus tehtud paikvaatluste ja teoreetiliste kontrollarvutuste põhjal ei saa küll anda lõplikku hinnangut kõikide kaarhallide tegelikule kandevõimele ja kasutusohutusele, kuid uurimuse tulemused näitavad, et teatud lumekoormuse ületamise korral võivad kaarhallid olla varisemisohhtlikud.

Kaarhallid on valdavalt projekteeritud ja ehitatud kunagiste ehitusnormidega määratud lumekoormuse järgi, mis võib olla kuni 2,5 korda väiksem kui praegu kehtiv standard ette näeb. Seega võib varasemate normide järgi ehitatud kaarhallide kandevõimet ohustada väiksem

lumekogus kui nende projekteerimisel arvestati. Lisaks võivad valdava osa kaarhallide kandevõimet vähendada nende amortiseerumine, halb ehituskvaliteet, võimalikud vead projekteerimisel või ehitamisel, ehitusprojektile mittevastav ehitamine ja algupäraste toodete asendamine, demonteerimise ja ümberehitamise käigus tekkinud kahjustused, kasutusotstarbele mittevastav kasutamine või nõuetele mittevastav hooldamine.

Uurimuse käigus tehtud arvutused näitavad, et kaarhallile äsja sadanud värske lume kiht ei tohi ületada 1,0 m, seisnud lume kiht 0,5 m ning märgunud lume kiht 0,25 m.

Kaarhallide kasutamise ohutuse eest vastutavad kaarhallide omanikud. Omanikel on kohustus kontrollida, et neile kuuluvad kaarhallid vastavad ehitusseaduses ehitise ohutusele sätestatud nõuetele.

Lumest tingitud ülekoormus on ehitistele ohtlik

2010. aastal toimus Tehnilise Järelevalve Ametile laekunud info põhjal 130 lume ülekoormusest tingitud varingut. Lume tõttu toimunud varingute tagajärjel on kõige sagedamini deformeerunud või purunenud ehitamisel kasutatud ehitustooted, näiteks profiiplekist katusekate, räästarennid, samuti ehitisest eenduvad osad nagu rõdud, varikatused jne.

Liigne lumekoormus ohustab kõige enam teras- ja puitkonstruktsioonidega kergehitisi või ehitiste osasid (varjualused, varikatused, karniisid), lameda katusega või katusekaldega ehitisi (bensiniijaamad, spordirajatised, angaardid, estakaadid) ning vanemaid amortiseerunud ehitisi.

Ehitise ohutuse eest vastutab omanik. Ehitusseadusest tulenevalt peab ehitise olema ehitatud selliselt, et see ei tekitaks ohtu inimeste elule, tervisele ja varale ning ehitisele mõjuvad koormused, sealhulgas lumekoormus, ei põhjustaks ehitise või selle osade varisemist.

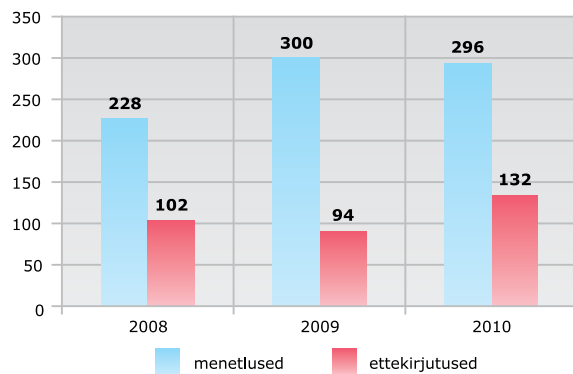
Ennetamiseks lumega kaasnedes võivad ohtu peab ehitise omanik pidevalt jälgima ehitisele kogunenud lume kogust ning lume ja jää õigeaegselt ära koristama.

Samuti tuleb visuaalselt hinnata, kas lumi on tekitanud ehitise konstruktsioonidele silmaga nähtavaid kahjustusi. Konstruktsioonide kujumuutuse korral tuleb ehitise kasutamine koheselt lõpetada ja lasta vastavat pädevust omaval spetsialistil kindlaks teha tegevused, millega tagatakse ehitise stabiilsus ja ohutus.

Elektripaigaldised ja -tööd

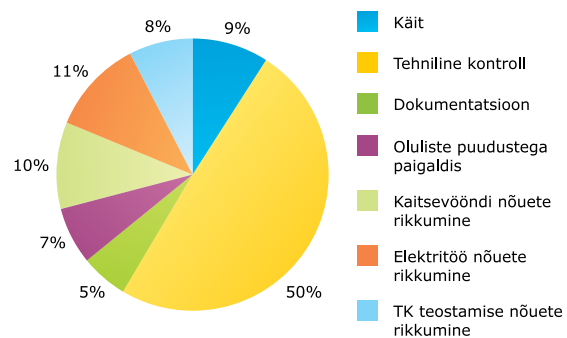
Elektripaigaldiste ja -tööde järelevalvet teostab Tehnilise Järelevalve Amet üle kogu Eesti. 2010. aastal viidi läbi 296 menetlust, mille käigus tehti 132 ettekirjutust. Menetlustest 24 olid seotud tehnilise kontrolli teostajatega, 32 elektritöödega, 190 elektripaigaldiste kasutamisega, 45 kaitsevööndi nõuete rikkumisega ja 7 õnnetuste uurimisega. Väärteomenetlusi algatati 14 korral.

Ettevõtja kustutamiseks majandustegevuse registrist kui elektritööde ettevõtja või tehnilise kontrolli teostaja tehti 5 otsust.

Elektripaigaldiste ja -tööde järelevalve

2010. aasta menetluste arv oli sarnane 2009. aastaga. Mõningal määral vähenes kontrollitud elektripaigaldiste arv. Samas suurenes kaitsevööndi ja elektritööde nõuete vastavuse tuvastamiseks teostatud menetluste arv. Kõigis antud valdkonna liikides tehti 2010. aastal rohkem ettekirjutusi. Tuvastatud puuduste protsentuaalne suhe eelnevate aastatega võrreldes on jäänud sarnaseks.

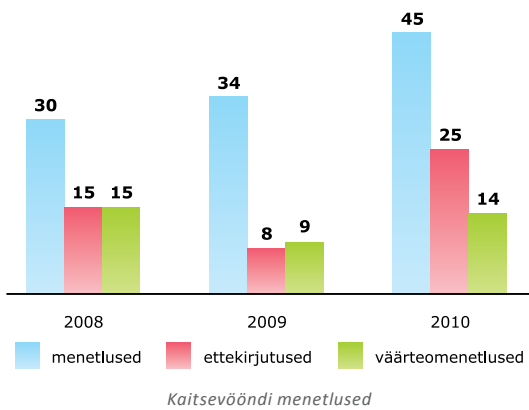
Elektripaigaldise kasutamise osas tuvastatud puudused

Elektripaigaldise kasutamisega seotud menetlusi oli 190, ettekirjutusi tehti 73. Menetluste käigus kontrolliti:

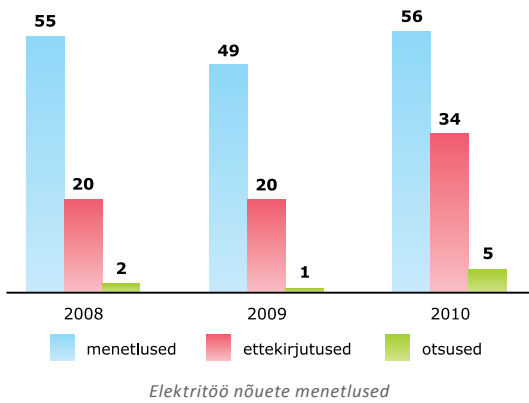
- 49 tööstuspaigaldist, tehti 23 ettekirjutust
- 5 suurõnnetusohuga objekti, tehti 2 ettekirjutust
- 10 äri- ja büroohoonet, tehti 5 ettekirjutust
- 21 meelelahutuspaigaldist (põhiliselt ööklubid), tehti 8 ettekirjutust
- 14 kaubanduskohta, tehti 5 ettekirjutust
- 9 kiirsöögi kohta, tehti 2 ettekirjutust
- 9 autopesulat, tehti 1 ettekirjutust
- 9 haridus- ja kultuuriobjekti, tehti 4 ettekirjutust
- 8 raviautust, tehti 5 ettekirjutust

Peamiseks puudusteks olid tehnilise kontrolli teostamise puudumine või aegumine, käidukorralduse puudujäägid (näiteks puudus käidukorraldaja või käidukava) ning puudused elektripaigaldise dokumentatsioonis. Peamised kontrollitud objektid olid tööstuspaigaldised, rahvarohked paigaldised (ööklubid, kaubanduskeskused), võrgupaigaldised jms.

Kaitsevööndi nõuete rikkumise tuvastamiseks viidi läbi 45 menetlust ja 14 väärtomenetlust ning tehti 25 ettekirjutust. Põhiliseks puuduseks oli hooletus maakaabli kaitsevööndis kaevamisel, samuti loa puudumine töödeks maakaabli või õhuliini kaitsevööndis.

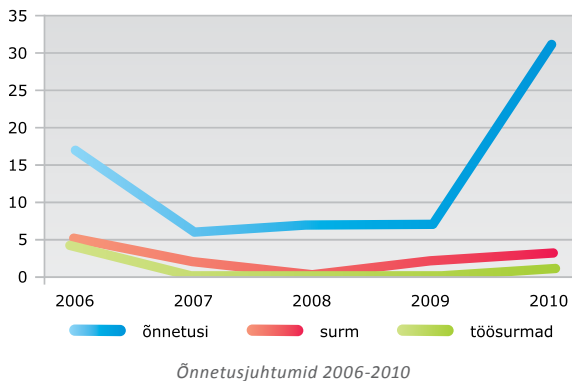

Elektritöö nõuetele vastavuse järelevalve käigus viidi läbi 56 menetlust, mille tulemusel tehti 34 ettekirjutust ning majandustegevuse registrist kustutati 5 ettevõtet ja tühistati 4 tehnilise kontrolli teostaja poolt väljastatud nõuetekohasuse tunnistust. Peamisteks puudusteks olid ettevõtte poolt majandustegevuse registrisse kantud andmete ebaõigsus ning tehnilise kontrolli teostaja poolt kontrollimise käigus tehtud eksimused - 16 korral rikuti elektritööde tegemise nõudeid ja 11 korral tehnilise kontrolli teostamise nõudeid.

Õnnetused elektriga

2010. aastal sai Tehnilise Järelevalve Amet teate 31 elektriga seotud õnnetusjuhtumi kohta. Õnnetustes sai surma 3 inimest, raskelt kannatada 4 ja kergemalt 24 inimest.

Võrreldes eelnevate aastatega on elektrist põhjustatud õnnetuste arv graafikul tunduvalt kasvanud. See ei ole tingitud elektriohutusalase olukorra tuntavast halvenemisest Eestis. Eelkõige on see seotud asjaoluga, et alates 2010. aastast saab Tehnilise Järelevalve Amet teavet toimunud elektriohnetuste kohta ka Häärekeskusest. 2010. aasta elektriohnetused juhtusid peamiselt olmeoludes ja olid kergemate tagajärgedega.

6 teadet tuli väikelastega seotud elektriohnetuste kohta, peamiselt pingestatud elektrijuhtmete või katteta elektriseadmete katsumise tõttu. Häärekeskuse teadete põhjal toimub enamasti õnnetusi õhtusel ajal kodus ja suurem osa kannatanutest on meessoost (ca 80%).

Sarnaselt eelnevate aastatega toimus piirkonniti kõige enam õnnetusi Põhja-Eestis (52%). Ülejäänud Eesti piirkondades oli õnnetuste toimumise jaotus suhteliselt ühtlane jäädes 15% sisse õnnetuste üldarvust.

Õnnetuste peamiseks põhjuseks on viimastel aastatel olnud elektriohutuse nõuete eiramine ja ebaõige tegutsemine. Nii ka 2010. aastal - üle kolmveerandi juhtumitest olid põhjustatud ohutusnõuete rikkumisest. Alla veerandi õnnetustest olid aga põhjustatud mittekorras elektriseadme kasutamisest. Enamik õnnetusi on seejuures põhjustatud kannatanu tegevusest, samuti teise isiku tegevusest (ca 20%).

Lisaks elektritraumadele saab Tehnilise Järelevalve Amet Häärekeskusest teateid ka toimunud elektrivariide kohta. Kokku tuli 2010. aasta II poolaastal 97 vastavat teadet. Enamik avariiteadetest olid seotud õhuliinidega, peamiselt mahakukkunud elektriliinide ning postide või puude ning okste kukkumisega õhuliinidele. Samas saabus ka teateid jaotuskeskuste ja alajaamade põlengutest. Suhteliselt suur arv toimunud sündmustest oli seotud Eestit tabanud tormidega ning leidis aset Lõuna-Eestis, kõige enam Tartumaal.

Ohutuse tagab elektriohutuse nõuete järgimine

Statistika kohaselt toimub Eestis aastas ligi 200 elektrist põhjustatud tulekahju. Ohutuse tagamiseks peavad hoonete omanikud ning valdajad järgima igakülgset elektriohutuse nõudeid. Elektriohutuse nõuded on Eestis kehtestatud elektriohutusseadusega. Seaduse eesmärgiks on vähendada ja vältida elektriga seotud ohtusid ja elektromagnetilisi häireid inimestele, varale ja keskkonnale. Lisaks üldistele elektriohutuse nõuetele on põhilisteks nõueteks hoonete omanikele ja valdajatele elektripaigaldise tehniline kontroll ja käidukorraldus.

Tehnilise kontrolli käigus hinnatakse elektripaigaldise korrasolekut, tutvutakse dokumentatsiooniga ning katsetatakse ja mõõtmistulemustega, vajadusel tehakse täiendavaid kontrollmõõtmisi. Kontrolli tulemuste põhjal hinnatakse, kas elektripaigaldis on korras või mitte. Tehnilise kontrolli võivad teostada ainult ettevõtted, mis on registreeritud majandustegevuse registris kui elektripaigaldise tehnilise kontrolli teostajad. Mitme korteriga elamutes tuleb korraline tehniline kontroll läbi viia korterivaldajate ühiskasutuses olevas elektripaigaldises. Sellisteks on koridorid, keldrid, põõningud jms. Kortertes on korraline kontroll vabatahtlik.

Käidukorralduse eesmärgiks on tagada elektripaigaldise ohutus ja töökorras olek. Käidu teostamise eest vastutab elektripaigaldise käidukorraldaja, kes peab koostama elektripaigaldise käidukava, kontrollima selle järgimist ja olema alati kättesaadav vajalike hooldustööde tegemiseks. Käidukorraldaja peab olema kindlasti määratud elektripaigaldisele, mille peakaitsme nimivool on üle 100 ampri.

Väiksema peakaitsmega elektripaigaldistes ei ole käidukorraldaja nõutav, vaid soovitatav. Käidukorraldajaks saab olla üksnes elektritöödega tegelev ettevõtte või isik, kellel on vastav pädevustunnistus.

Elektri- ja tuleohutuse teemalised ümarlaud korteriühistutele

2010. aastal korraldati Tallinnas korteriühistutele suunatud elektri- ja tuleohutuse teemalisi infopäevi, kus arutati muuhulgas uue ja vana pingesüsteemi küsimusi, elektri- ja tuleohutuse nõudeid ning korterelamute haldamisega kaasnevaid nõudeid. Infopäevadel tegid ettekanded ja vastasid huviliste küsimustele spetsialistid Tehnilise Järelevalve Ametist, Põhja- Eesti Päästkeskusest ja Eesti Energia Jaotusvõrgust.

Masinad

Masinate, seal hulgas vahetatavate seadmete, ohutusseadiste, töstmise abiseadiste, kettide, trosside ja lintide, eemaldatavate jõuülekandemehhanismide ja osaliselt komplekteeritud masinate puhul kontrollib Tehnilise Järelevalve Amet nõutava dokumentatsiooni ja masina märgistuse, eestikeelsete hoiatustekstide olemasolu ja vastavust nõuetele.

Registreerimisele kuuluvate kraanade, kaubaliftide jms masinate puhul kontrollitakse vastutavate isikute ja käitajate nõuetekohasust, tehnilise kontrolli olemasolu ning masinatööde (paigaldamine, ümberehitus, remont) nõuetele vastavust. Samuti kontrollitakse tehnilise kontrolli teostaja ja vastutavate isikute eksamineerija vastavust kehtestatud nõuetele ning potentsiaalselt plahvatusohtlike keskkondade määramise ja seal kasutatavate seadmete ning kaitsesüsteemide nõuetekohasust.

2010. aastal algatas Tehnilise Järelevalve Amet 106 menetlust, mille käigus kontrolliti 256 masinat ja seadet. 23% juhtudest tehti ettekirjutus.

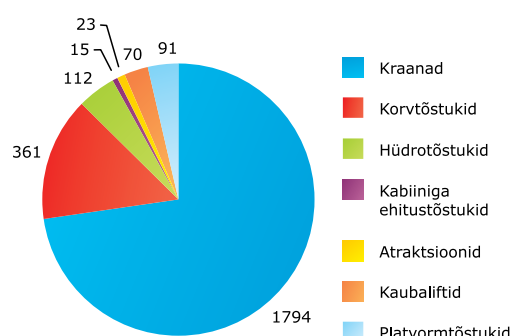
2010. aastal tegi Tehnilise Järelevalve Amet masinaohutuse valdkonnas koostööd Tööinspektsiooni, Tarbijakaitseametiga, Tehnokontrollikeskuse, Standardikeskuse, Maksu- ja Tolliameti, Päästeameti, Maanteeameti, Politsei ning Soome Sotsiaal- ja Tervishoiuministeriumiga.

2010. aastal oli turule lastavate masinate puhul levinumaks probleemiks ebapiisav märgistus ja tõlkimata juhendid. Jätkuvalt üritavad ettevõtjad turule lasta CE märgistusega masinaid, mõnedel juhtudel puuduvad tootjamärgistused, masinatega ei ole kaasas ja ei suudeta esitada vastavusdeklaratsioone, esineb isegi kasutusjuhendi täielikku puudumist. Koostöös Maksu- ja Tolliametiga tõkestati ATV-de, suures koguses muruniidukite ja muude kolmandatest riikidest pärit üksikute masinate pääs Euroopa Liidu turule, kuna need ei vastanud kehtestatud nõuetele.

2010. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet läbi vääртеomenetluse seoses registreerimata ja tehniliselt kontrollimata liikurnoolkraana kasutamisega. Rahaline karistus määrati ka ettevõttele mis turustas CE märgistusega oksapurustajaid ja saepinke.

Alustati masina ohutuse seaduse ja selle alamaktide muudatusettepanekute väljatöötamisega, põhiliselt seoses vajadusega kehtestada täiendavaid nõudeid lõbustusparkide atraktsioonide kasutamisele.

Tehnilise Järelevalve Ameti andmekogus oli seisuga 31.12.2010 registreeritud masinaid aktiivsetena 2466 (kasv 2,3%):

Liftid ja köisteed

2010. aastal alustati 56 menetlust, neist 49 lifti ja köistee ohutuse seaduse alusel ning 11 masina ohutuse seaduse alusel. Menetluste tulemusena koostati 56 haldusakti, 31 ettekirjutust ja 1 sunniraha hoiatus.

Menetlust alustati 45 lifti, 8 masina (atraktsioon, kaubalift ja platvormtõstuk), 2 köistee omaniku või valdaja suhtes. Kokku kontrolliti 2010. aastal 136 lifti, 3 kaubalifti, 7 platvormtõstuki, 11 atraktsiooni ja 5 köistee kasutamist.

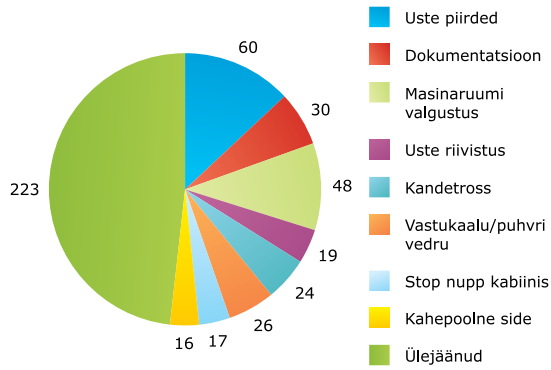
Tehnilise Järelevalve Ameti andmetel 2010. aasta jooksul liftide ja köisteedega õnnetusi ei toimunud.

Tehnilise kontrolli teostaja poolt esitatud andmete kohaselt viidi läbi 3626 lifti ja 7 köistee tehnilist kontrolli. Liftide tehnilistest kontrollidest 3014 (83%) olid positiivse tulemusega.

2010. aastal toimus Tehnilise Järelevalve Ametis järjekordne lifti ohutuse nõukoja nõupidamine, kus arutati liftide energiasäästu, masinate ja liftide uste tulekindluse, eskalaatoritele esitatavate nõuete jms üle. Nõukoja liikmetele tutvustati Tehnilise Järelevalve Ameti poolt tellitud ja Tehnokontrollikeskus OÜ poolt läbi viidud uuringut Imanta 41 lifti energiasäästlikkuse kohta.

2010. aasta alguses osaleti Brüsselis kõistee direktiivi töögruppi ja turujärelevalveasutuste nõupidamisel. Nõupidamisel otsustati luua töögrupp lifti direktiivi ja kõistee direktiivi kohaldusalade ühtlustamiseks ning täpsustamiseks.

2010. aastal teostati 3626 lifti tehnilist kontrolli, millest positiivse tulemusega oli 3014 ehk 83%. Tehnilisi puudusi tuvastati 353 juhul. Ülejäänud juhtudel oli liftidele määramata kasutamise järelevaatajad.

Liftide tehnilise kontrolli käigus tuvastatud enamlevinud puudused

Riik aitab suurendada liftide energiasäästu

2010. aasta veebruaris muutis majandus- ja kommunikatsiooniminister „Korterelamute renoveerimislaua“ programmi, mille tulemusena sai liftide renoveerimise finantseerimine korterelamute renoveerimislaua abil abikõlblikuks. Kuna struktuurifondi vahendite kasutamise puhul on esmatähtis energiatõhususe saavutamine, siis oli vajalik läbi viia võrdlev uuring moderniseerimata ja moderniseeritud lifti energiatõhususe kohta.

Vastava uuringu tellis Tehnilise Järelevalve Amet Tehnokontrollikeskusest. Uuringu raames teostati mõõtmised Tallinna tüüpilises 9-korruselises korterelamuses. Uuring tuvastas, et moderniseeritud lifti energiakulu ühe sõidu kohta on 2,51 korda väiksem võrreldes moderniseerimata lifti energiakuluga.

Suurimaks mureks Eestis on vananenud, nõ „nõukogude liidu“ aegsete liftide amortiseerumine. Eestis on hinnanguliselt 30% kasutusel olevatest liftidest vanemad kui 25 aastat ning enamus nendest ei ole põhjalikku remonti läbinud. Liftide omanikel tuleks kriitilise pilguga üle vaadata liftide seisukord ning vajadusel tellida hooldusettevõtetelt või tehnilise kontrolli teostajalt täiendav ekspertiis. Informatsioon „Korterelamute renoveerimislaua“ programmi raames pakutavate finantseerimisvõimaluste kohta on kättesaadav Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehelt:

www.mkm.ee/korterite-renoveerimislaua/

Surveseadmed

Surveseamete järelevalves keskendus Tehnilise Järelevalve Amet 2010. aastal peamiselt registreerimisele kuuluvate katelde kasutus- ja tegevusejärelevalvele ning järelevalve infosüsteemi andmete kontrollimisele. Vastavalt andmekogule saadeti välja päringuid katelde tehnilise kontrolli teostamise ja järelevaataja andmete kinnitamise kohta.

Saadetud päringutest 31 juhul teavitati Tehnilise Järelevalve Ametit katelde kasutuselt kõrvaldamisest. Viiel juhul teostas omanik tehnilise kontrolli ning ühel juhul tehti ettevõttele ettekirjutus tehnilise kontrolli nõuete rikkumise kohta.

Lisaks välja saadetud päringutele teostas Tehnilise Järelevalve Amet pisteliselt järelevalvet surveseadmetega tegelevates ettevõtetes, kontrolliti ettevõttele kuuluvate surveseadmete ja järelevaataja vastavust surveseadme ohutuse seadusest tulenevatele nõuetele.

Põhilised tuvastatud puudused olid tehnilise kontrolli teostamata jätmine ja surveseadme kasutamisele määratud järelevaataja puudumine või puuduv kvalifikatsioon.

Gaasiseadmed ja –paigaldised

Gaasivaldkonna järelevalves keskendus Tehnilise Järelevalve Amet 2010. aastal peamiselt kasutus- ja tegevusjärelevalvele. Kontrolliti gaasipaigaldiste nõuetekohast kasutamist, ehitamist ning gaasitööde teostamist.

Järelevalve käigus hinnati gaasipaigaldise vastavust ohutus- ning tehnilistele nõuetele. Gaasitööde teostajate ja gaasipaigaldiste ehitajate puhul kontrolliti personali pädevust ning kutsetunnistuste kehtivust, samuti asjakohaste registreeringute olemasolu majandustegevuse registris. Kontrollitud objektidest tuvastas Tehnilise Järelevalve Amet 21 korral puudused.

Registreerimisele kuuluvate gaasipaigaldiste järelevalve käigus tuvastatud põhilised probleemid on järelevaataja puudumine või puudulik dokumentatsioon.

Samuti on problemaatilised registreerimisele mittekuuluvad gaasiseadmed, mis on vanemad kui 15 aastat ning millel ei ole teostatud korduvat tehnilist kontrolli. Turujärelevalve käigus tuvastatud põhilised puudused olid vastavusmärgistuse CE ja vastavusdeklaratsiooni puudumine.

Kodus kasutatavad gaasipliidid ja soojave boilerid

Gaasitööde tellimisel ja teostamisel kiputakse suhtuma ohutusnõuetesse pealiskaudselt. Põhilised probleemid tekivad, kui gaasitööd tellitakse ettevõttelt, kellel puuduvad oskused ja vastav luba.

Enne tööde tellimist tuleb kontrollida gaasitööde teostaja registreeringu olemasolu majandustegevus registris. Samuti on oluline meeles pidada, et gaasiseade tuleb paigaldada nii, et selle hooldamine, kontrollimine ning ligipääs juhtimiseadistele ei oleks raskendatud.

Eriti tähtis on seda nõuet järgida vanemate hoonete puhul, mille gaasipaigaldised võivad olla amortiseerunud ning gaasitorustikud ja gaasiarvestid on hilisemate ümberehituste käigus viimistlusplaatidega kaetud.

Ettenähtud 15- aastase kasutusaja ületanud kodus kasutatavatele gaasiseadmetele tuleb tellida tehniline kontroll ning seadet võib edaspidi kasutada üksnes juhul, kui see on tehniliselt korras. Seadmetele, mis on vanemad kui 15 aastat, tuleb teostada tehniline kontroll iga nelja aasta tagant.

Uute gaasipaigaldiste paigaldamisel tuleb tellida projekt vastava pädevusega ettevõttelt. Nõuetele vastav projekt peab sisaldama seletuskirja, plaane ja jooniseid, aksonomeetrilist skeemi, suitsulõõride asetsemist hoone fassaadil, samuti infot läbiviidud survekatse kohta.

Olemasoleva gaasipaigaldise väljavahetamisel uuema vastu juhul, kui seadme võimsus ei muutu, ei ole uus projekt nõutud. Kui aga uue seadme paigaldamisel tõstetakse torusid ümber või on tegu võimsama gaasiseadmega, on uus projekt vajalik.

Et vältida olukorda, kus gaasipaigaldis ei läbi puudustega projekti tõttu tehnilist kontrolli, on soovitatav projekt eelnevalt kooskõlastada tehnilise kontrolli teostajaga. Enne gaasiseadme kasutusele võtmist tuleb tutvuda seadme kasutusjuhendiga.

Ohtlike kemikaalide käitlemine

Tehnilise Järelevalve Amet teostab riiklikku järelevalvet kemikaaliseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle, samuti kemikaali arvestamise ja kemikaalist teavitamise nõuete täitmise üle.

Kemikaaliseadus on harmoneeritud mitmete direktiividega. Tehnilise Järelevalve Ameti seisukohalt on kemikaaliohutuse järelevalvet silmas pidades kõige olulisem Seveso II direktiiv, mis hõlmab ohtlike kemikaalide käitlemise ohutust, ohtlikkuse kategooria arutamist, teabelehe, riskianalüüsi, ohutuse tagamise süsteemi, ohutusaruande nõuetele vastavust. Tehnilise Järelevalve Ameti andmekogus on 23 A-kategooria suurõnnetusohuga ettevõtet, 27 B-kategooria suurõnnetusohuga ettevõtet ning 132 ohtlikku ettevõtet.

2010. aasta jooksul alustati ohtlike kemikaalide valdkonnas 51 järelevalvemenetlust. Kontrollitud ettevõtetest oli 30 suurõnnetuseohuga ettevõtet (18 A-kategooria ja 12 B-kategooria). Esmakordselt kontrolliti 4 ettevõtet. Menetluste käigus koostati 14 ettekirjust ning 1 hoiatus.

2010. aasta jooksul laekus Tehnilise Järelevalve Ametile 10 riskianalüüsi, 13 ohutusaruannet, 5 ohutuse tagamise süsteemi ja 30 teabelehte.

Ettevõtted suhtuvad dokumentide koostamisse tihti formaalselt, eriti puudutab see väiksemaid ohtlike kemikaalide käitlejaid. Üldjuhul on töö tellitud väljast ja ettevõtte ise selle koostamisel ei ole osalenud. Riskianalüüsi teostajate kvalifikatsioon on sageli madal, esitatud dokumendid ei vasta seadusandluse nõuetele ning järelevalvet teostavatel ametnikel kulub palju aega pealiskaudselt koostatud tööde läbivaatamiseks. Näiteks tehakse riskianalüüs maa-ala meetoodika alusel, saadakse riskiklass (näiteks 3C) ja sellega asi piirdubki. Ohualad määratakse USA maanteeõnnetuste käsiraamatu järgi, mis on liiga suured. Määramata jäävad õnnetuse võimalikud tekkepõhjused ja õnnetust vallandavad tegurid just selles konkreetses ettevõttes.

Vähehaaval on paranenud ohutuse tagamise süsteemi kirjeldused. Esitatud dokumendid annavad üsna tõese pildi ettevõttes toimuvast, järjest vähem on sellistes kirjeldustes visiooni. Tihti on kohapeal kontrollimisel selgunud, et töötav ohutuse tagamise süsteem on ettevõttes olemas, kuid seda pole osatud kirja panna.

2010. aastal jätkus koostöö ja infovahetus Päästeameti ning Terviseametiga. 2010. aastal osaleti 23. CCA (pädevate asutuste komitee) nõupidamisel ja seminaril Madriidis, 24. CCA nõupidamisel ja seminaril Gentis ning MJV (ühisinspekteerimiste programm) Fuldas.

Muudatused ohtlike kemikaalide käitlemist puudutavas õigusloomes

1. Kemikaaliseaduse muutmise eelnõu

Juba 2007. aastal kutsuti kokku uue kemikaaliseaduse väljatöötamise töögrupp, kuid uue seaduse väljatöötamine seiskus. Teema tõusis uuesti päevakorda 2009. aasta lõpul seoses REACH määruse üle järelevalve määratlemisega. Tehnilise Järelevalve Ameti esindajad osalesid mitmetes järelevalve paikapanemisega seotud tööühmades, kuid

seadust muutmata REACH järelevalvet kehtestada ei saanud. 2010. aasta alguses kutsuti töögrupp uuesti kokku. Otsustati uut seadust mitte teha, vaid muuta olemasolevat. Muudatused jagunesid 3 suurde gruppi:

- kemikaali puudutavad muudatused (REACH, CLP, teavitamine)
- käitlemist puudutavad muudatused (tegevusluba, kindlustus)
- järelevalve pädevus (järelevalvet seaduse täitmise üle teostavad mitmed ametid ja inspeksioonid, seega tuli täpselt määratleda nende pädevused)

Seaduse muudatused jõustusid 01.01.2011. Sellest tulenevalt tuleb ohtliku kemikaali käitlejatel, kellel on ohtlik või suurõnnetuse ohuga ettevõtte, taotleda Tehnilise Järelevalve Ametilt tegevusluba. Muutus ka dokumentide läbivaatamise kord. Kogu nõutav dokumentatsioon esitatakse Tehnilise Järelevalve Ametile, kes omakorda edastab need Päästeametile ja kohalikule omavalitsusele. Kui esitatud dokumendid vastavad nõuetele, siis väljastatakse ettevõttele tegevusluba ja kantakse ettevõtte majandustegevuse registrisse ning teavitatakse sellest ka Päästeametit ja kohalikku omavalitsust.

2. Kategooria määruse eelnõu

Lähtuvalt pikaajalisest praktikast ja vajadusest kõrvaldada vasturääkivused määruse lisade 1 ja 2 vahel, tehti ettepanek muuta kategooria määramise aluseks olevaid ohtlikkuse alammäärasid. Muudatusettepanekute tegemisel arvestati ka teiste riikide, eriti Soome kogemustega. Selleks tutvuti põhjalikult Soome kemikaaliseaduse ja vastavate määruste nõuetega. Muudatusega langevad ohtlike ettevõtete hulgast välja kütuse jaemüügitanklad ja väiksemad katlamajad.

3. Nõuded ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikule dokumentatsioonile ja selle koostamisele ning avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele määruse eelnõu

Koostöös Päästeametiga muudeti ja täpsustati nõudeid ettevõtete poolt esitatavale dokumentatsioonile. Töötati välja riskianalüüsi lähtuvate ohualade määramise kriteeriumid, toimus mitu arutelu-koosolekut. Eelnõu on kooskõlastamisringil.

Pürotehnika ja lõhkematerjalid

Tehnilise Järelevalve Amet teostab riiklikku järelevalvet lõhkematerjaliseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete üle.

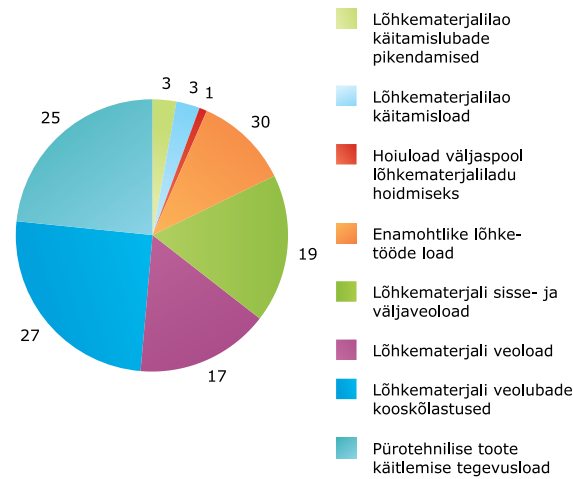
Tehnilise Järelevalve Ameti pädevuseks on järelevalve turule lastud lõhkematerjali nõuetele vastavuse, lõhkematerjalisektori ettevõtja, pürotehnilise toote käitleja ning lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlemise nõuetele vastavuse üle. Kontrollitakse ka lõhkematerjali käitlemisega seotud objektide nõuetele vastavust.

Lisaks väljastab Tehnilise Järelevalve Amet pürotehnika ja lõhkematerjali valdkonnaga seotud lubasid ja valdkonna spetsialistide pädevustunnistusi.

2010. aasta jooksul alustati 15 järelevalvemenetlust. Menetluste käigus koostati 5 ettekirjust, neist 2 koos hoiatusega. Kõik ettekirjutused täideti õigeaegselt.

Kahe juriidilise ja ühe füüsilise isikus suhtes alustati vääртеomenetlust. Juriidiliste isikute menetlused kestavad, füüsilisele isikule määrati vääртеomenetluse üldmenetluse rahaträhv, mille isik maakohtus vaidlustas.

Tehnilise Järelevalve Ameti andmetel ei toimunud 2010. aastal lõhkematerjalide (sh pürotehniliste toodete) käitlemisel õnnetusi.

2010. aastal väljastatud pürotehnika ja lõhkematerjali valdkonna load

Kaevandamine

Eestis on keskkonnaregistris arvel ligikaudu 850 maardlat, kus väljastatud kaevandamislubade arv keskkonnalubade infosüsteemi kohaselt on suurusjärgus 500. Majandustegevuse registris on registreeritud 340 kaevandajat, kaeveõone teisest kasutajat ja projekteerijat.

2010. aasta jooksul alustati 91 järelevalvemenetlust. Menetluste käigus koostati 33 ettekirjust, neist 30 koos hoiatusega. 2010. aastal koostatud ettekirjutused täideti õigeaegselt. 2009. aastal alustatud menetluste käigus koostatud ettekirjutuse kohta koostati 3 hoiatust, kahe ettevõtte suhtes alustati vääртеomenetlust.

Peamised puudused olid 2010. aastal seotud dokumentatsiooniga. Kõige enam tehti ettekirjutusi arengukava, riskianalüüsi ja projekti puudumise kohta ning seoses vastutava spetsialisti määramise ja ohutsoonide piiramisega.

2010. aasta mais ja juunis viis Tehnilise Järelevalve Amet läbi turbakaevandamisalade järelevalvekampaania, mille eesmärgiks oli saada ülevaade ohutusnõuete järgimisest ning aidata ettevõtjatel vähendada turba kaevandamisega seotud riske. Kuivõrd suvisel perioodil on tuleohu turvast kaevandavatele ettevõtjatele üheks suuremaks mureks, kaasati kampaaniasse ka Päästeamet.

Kontrolliti 8 turbatootmisala, millest 6 puhul avastati erinevaid rikkumisi. Rikkumised olid peamiselt seotud kohustusliku dokumentatsiooniga.

Kampaania tulemusel töötati muuhulgas välja ettepanekud regulatsiooni parandamiseks. Turbamaardlate järelevalvet teostab Tehnilise Järelevalve Amet igal aastal turbatootmise hooajal. Turbamaardlate järjepidev kontroll ja avastatud puuduste põhjuste analüüs koostöös turvast kaevandavate ettevõtjatega tagab võimalikult ohutud kaevandamistööd ning maandab sellega seotud riske.

2010. aastal kontrollis Tehnilise Järelevalve Amet enam kui kümnes Eesti suuremas kaevanduses ja karjääris kevadise suurvee kõrvaldamise korraldamist. Järelevalve eesmärgiks oli veekõrvaldusega seotud riskide maandamine, kaevandusprotsesside ohutu teostamise tagamine suurveeperioodil ning koostöö tõhustamine Tehnilise Järelevalve Ameti ja kaevandusettevõtete vahel. Mitmes kaevanduses ja karjääris oli töö suurvee tõttu häiritud ja veetase jõudnud kriitilise piirini. Ennetavad tegevused ning valmisolek erakordselt suure lumekoguse sulamisest tekkinud veehulga kõrvaldamiseks tagasid tööde ohutu kulgemise.

2010. aasta lumerohke talv põhjustas kevadisel suurveeperioodil maksimumilähedase vee juurdevoolu kaevandustesse ja karjääridesse. Näiteks Estonia kaevanduses kestis suurveeperiood 21 päeva ning maksimaalne väljapumbatud vee kogus ööpäevas oli 500 000 m³, kusjuures tavaolukorras on väljapumbatava vee koguseks 150 000 m³. Kordades suuremad olid vee kogused ka teistes kaevandustes ja karjäärides, kus pumbajaamade võimsus ületas suurveeperioodil väljapumbatud vee hulga 1,5 kordselt.

Suurveeperioodiga kaasneb kaks suuremat ohtu- vee võimalik tungimine töökohtadesse ning põlevkivi kaevanduste puhul ka suurest veekogusest põhjustatud laekivimkihtide varingud. Ohtude vältimiseks peavad kaevanduste ja karjääride pumbajaamad ja elektrivarustus olema projekteeritud ja ehitatud selliselt, et kõik võimalikud riskid saaksid maandatud.

2010. aasta augustis ja septembris toimus kõigi Eesti suuremate teedehitajate liiva- ja kruusakarjääride järelevalve, mille käigus viidi läbi 14 menetlust, kontrolliti 21 karjääri ja tehti 9 ettekirjutust. Põhilisteks probleemideks olid markseideridokumentatsiooni (6 juhul) ning arengukavade puudumine (5 juhul).

Õnnetusi (va tööõnnetusi) kaevandustes ja karjäärides 2010. aastal Tehnilise Järelevalve Ameti andmetel ei toimunud.

2010. aastal korraldati 4 kaevandamisvaldkonna pädevuseksamit, millel osales 21 isikut. Väljastati 18 vastutava spetsialisti ning 1 projekteerija pädevustunnistus. Aasta jooksul pikendati 10 kaevandamise vastutava spetsialisti pädevustunnistust ning 4 kaevandamise projekteerija pädevustunnistust.

Seoses uue päästeseaduse ja tuleohutuse seaduse vastuvõtmisega muudeti ka kaevandamise seadust, millega toodi sisse päästetööde korraldamise regulatsioon ning esitati ettepanekud uuele päästetööde korraldamise määrase eelnõule.

Koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga töötati välja ohutusnõuete määrase eelnõu, millega muudetakse turbakaevandamise ohutusnõudeid ning kehtestatakse tuleohutusnõuded põlevkivi allmaakaevandustes.

2010. aastal jätkus nii siseriiklik kui rahvusvaheline koostöö. Toimus mitu kohtumist Keskkonnainspeksiooniga, ühised tegevused ja eesmärgid formuleeriti koostöökokkuleppes. Edaspidi vahetatakse regulaarselt tööplaanid ning võimaldatakse ligipääs kasutatavatele andmekogudele kokkulepitud rubriikides.

Tehnilise Järelevalve Amet osales rahvusvahelisel mäekonverentsil (XVI Meeting of European Heads of State Mining Authorities in Germany 2010) Saksamaal, Meissenis.

Rahvusvaheline Mäekonverents Saksamaal, Meissenis

2010. aastal toimusid Eesti Maavarade Komisjoni töökohtumised, milles Tehnilise Järelevalve Amet osales lihtliikmena. Kokku toimus 11 koosolekut ning vastu võeti 287 otsust.

Toimusid ka hüdrokeoloogiliste tööde litsentsikomisjoni töökohtumised, milles Tehnilise Järelevalve Amet osales aseesimehena, kokku toimus 20 koosolekut, väljastati 25 litsentsi.

Raudteerajatised ja –veerem

Tehnilise Järelevalve Ameti raudteeteenistuse järelevalve-toimingud olid 2010. aastal suunatud raudtee-ettevõtete ohutusjuhtimise süsteemi rakendumisele (raudteede ohutuse direktiiv 2004/49/EÜ, mis hakkas Eestis kehtima 2008. aastal).

Raudtee-ettevõtja ohutusjuhtimise süsteemi eesmärgiks on võimalikult suures ulatuses maandada tegevuste riske ja leevendada võimalikke tagajärgi ettevõtte enda ressursse kasutades. Ohutusjuhtimise süsteem kajastab nii raudtee-ettevõtjast kui ka kolmandatest isikutest tingitud asjaolusid, millel on otsene või kaudne mõju raudteeohutusele.

Tehnilise Järelevalve Amet kontrollis 2010. aastal järelevalvetoimingute käigus kokku nelja ettevõtet, kellele koostati 21 protokoll ja 4 ettekirjutust kohustusega kõrvaldada avastatud puudused. Kontrollitud raudteerajatisi oli kokku oluliselt rohkem: erinevatel raudteelõikudel asuvad sillad, truubid, raudteeülesõidukohad, side- ja turvanguseadmed, raudteejaamad (hooned, ooteplatvormid, raudteeülekäigukohad, releeruumid, jaamakorraldaja töökoht).

Raudtee-ehituse järelevalve osas väärivad märkimist reisijate ooteplatvormide ning väikeseavaliste sildade truupeideks ümberehitamise ehitus- ja kasutuslubade menetluste arvu suurenemine. Lisaks on väljastatud ehitusloa Tallinnas Ülemiste liiklussõlme ehitusalasse jäävate raudteede, kontaktvõrgu ning side- ja turvanguseadmete ümberehitamiseks. Võrreldes eelnenud aastatega on suurenenud ka raudtee kaitsevööndis toimuvate tegevustega seotud menetluste arv.

Koidula raudtee piirjaam

Tehnilise Järelevalve Amet kontrollis järelevalvetoimingute käigus raudtee-ettevõtjate ohutusjuhtimise süsteemide rakendamist, raudteeliikluse korraldamist, reisijateveo ohutust ja kaubaveo ohutusnormide täitmist. Raudtee-ettevõtjate ohutusjuhtimise süsteemide rakendamist kontrolliti kokku 12 korral. Järelevalve käigus kontrolliti ohutusjuhtimise süsteemi reaalsel toimimist tegutsemise tasandil: liikluskorralduskeskustes, raudteejaamades ja

reisirongides. Raudtee-ettevõtja juhtimise tasandil hinnati raudteeohutuse eesmärkide saavutamiseks rakendatavate meetmete ulatust ja ohutusjuhtimise süsteemi rakendamiseks kehtestatud kordade ja juhendite õiguspädevust.

Raudteeliikluse korraldamist kontrolliti avaliku raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate juures erinevatel tasanditel kokku 26 korral. Reisijateveo-ettevõtjate tegevusi kontrolliti Tallinn-Narva, Tallinn-Pärnu, Tallinn-Tartu-Valga ja Tallinn-Riisipere liinidel reisirongides kokku 5 korral. Kaubaveooperatsioonidega seonduvaid tegevusi kontrolliti erinevates ettevõtetes kokku 14 korral.

Auruvedur Kaspar raudteejaamas

Raudteetranspordi ohutusala järelevalve oluliseks osaks on raudteeveeremi ja vedurite tehnohooldusega seonduvate protsesside ja perioodilise kontrollimine. Raudteeveeremi tehnohoolduse ja ohutusala järelevalvet teostati 2010. aastal jooksul Narva, Valga, Ülemiste kaubavagunite tehnohoolduspunktides kokku 4 korral. Reisijateveo veeremite tehnohooldust tehakse Tallinn-Väike ja Pääsküla kodudepoodes ja seda on 2010. aastal kontrollitud kokku 3 korral.

Lisaks kontrollitakse raudteejaamades ja liinil vedureid ning vedurimeeskonna tööd. 2010. aastal kontrolliti erinevate veeremivaldajate ja operaatorite tegevusi kokku 13 korral.

Veeremimajanduses oli 2010. aasta märksõnaks auruveður. Esmakordselt kanti raudteeliiklusregistrisse auruveður L-3297. Lisaks hinnati tema tehnilist seisundit ja teostati järelevalvet kogu taastamisprotsessi ulatuses.

2010. aastal alustati Tehnilise Järelevalve Ametis Koidula raudtee piirjaama raudteerajatisete kasutuslubade väljastamise menetlustega. Põhiosa raudteerajatisest on tänaseks valmis, side- ja turvanguseadmete testimine, vastuvõtmine ja töösse lülitamine ning rööbastee lõplik ühendamine Tartu-Petseri liiniga jääb 2011. aasta kevadesse. Koidula jaama avamisega kasvab rongiliikluse intensiivsus pikka aega vähekasutatud Valga-Koidula lõigul, mistõttu pöörati 2010. aasta järelevalvemenetlustes suuremat tähelepanu nimetatud lõigu raudteeinfrastruktuurile- rööbasteedele, sildadele, truupeidele ning raudteeülesõidukohtadele.

Lisaks osales Tehnilise Järelevalve Amet iga-aastaselt raudteeülesõidukohtade ülevaatusel, mida korraldatakse üks kord aastas kevad- ja suveperioodil. Ülevaatuskomisjoni kuuluvad lisaks Tehnilise Järelevalve Ametile raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate, politsei, kohalike omavalitsuste ja maantee valdajate esindajad.

Ülevaatuste eesmärgiks on igapäevaste järelevetoimingute väliselt tutvuda ülesõidukohtade teekatte seisundi, nähtavuse, tehnilise varustatuse ja varasemate puuduste kõrvaldamisega. Samuti kaardistatakse vajadused ülesõidukohtade kasutusmugavuse parandamiseks.

Ülevaatuskomisjoni tulemuste ja sellele eelnenud analüüsi põhjal annab Tehnilise Järelevalve Amet teevaldajatele ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele korraldused ülesõidukohtade seisundi parandamiseks. Viimaste aastate järjepideva järelevetöö tulemusena on puudustega ülesõidukohtade arv Eestis oluliselt vähenenud.

2010. aastal tegi Tehnilise Järelevalve Amet kokku 10 väärtemenetluse otsust. Väärtemenetlused algatati ilma loata raudteerajatise lammutamise ja püstitamise, Nõmme raudteejaama liikluskorralduse nõuete rikkumise, 2 raudteerajatise osaks oleva sidekaabli lõhkumise, 3 raudteeülesõidukohtade talihooldenõuete rikkumise

ning kaubarongi raudteegabariiti langenud kõrgepingejuhtmetesse sissesõidu asjaolude väljaselgitamiseks. Lisaks jätkusid 2 väärtemenetlust seoses raudteeõnnetusega, mille käigus vagun põrkas kokku raudteele liiga lähedale ladustatud raudbetoonplaatide virnaga ning reisirongide ooteplatvormita teedele vastuvõtmise asjaolude selgitamisega.

Raudteeliiklusregistri loomine Tehnilise Järelevalve Ameti seadmete ja paigaldiste andmekogu JVIS juurde

2010. aastal jätkati Tehnilise Järelevalve Ameti seadmete ja paigaldiste andmekogu (JVIS) juurde raudteeliiklusregistri mooduli loomisega, mille kavandamisel on arvestatud raudteeveeremi registrile esitatud Euroopa Liidu nõuetega. Raudteeinfrastruktuuri rajatiste registreerimisel on laiendatud registreerimiseks kuuluvate andmete/rajatiste mahtu.

Raudteevaldkonna andmete registreerimine ja töötlemine JVIS-es on loonud platvormi järelevetoimingute tulemuste registreerimiseks ja töötlemiseks ühtses keskkonnas registriandmetega. Ka on uue infosüsteemi mooduli rakendamine kiirendanud registrikannete kohta informatsiooni saamist.

Raudteeliiklusregistris 2010. aastal registreeritud raudteeveerem ja andmete võrdlus 2009. aastaga

Liik	Alaliik	Registreeritud ühikuid seisuga 31.12.2010	Esmaselt registreeritud 2010. aastal	Registreeritud ühikuid seisuga 31.12.2009	Registreeritud ühikute muutus +/- 2009 a. võrreldes 2010 a.
Vedurid	Diiselveedurid	318	20	306	12
	Auruvedurid	1	1	0	1
Reisiveerem	Rahvusvahelise rongi reisivagunid	67	2	65	2
	<i>istevagun</i>	8	0	8	0
	<i>magamisvagun</i>	52	2	50	2
	<i>restoranvagun</i>	4	0	4	0
	<i>postivagun</i>	2	0	2	0
	Elektrirongi veerem	55	0	55	0
	<i>juhtvagun</i>	24	0	24	0
	<i>haakevagun</i>	8	0	8	0
	<i>mootorvagun</i>	23	0	23	0
	Diislrongi veerem	95	0	95	0
	<i>juhtvagun</i>	9	0	9	0
	<i>haakevagun</i>	54	0	54	0
	<i>mootorvagun</i>	32	0	32	0
	Kaubaveerem	Kaubavagunid	17358	1090	18284
<i>kinnine vagun</i>		610	0	612	-2
<i>platvormvagun</i>		1189	155	1056	133
<i>poolvagun</i>		2040	16	2111	-71
<i>tsisernvagun</i>		12346	853	13362	-1016
<i>hoppervagun</i>		267	20	283	-16
<i>isotermiline vagun</i>		9	0	9	0
<i>muud vagunid</i>		897	46	851	46
Majandamisveerem	Eriveerem	97	0	103	-6
	Eriotstarbeline veerem	24	0	24	0

Alaliik	Ümberregistreeritud veeremi-ühikuid 2010. aastal
Diiselveedurid	40
Rahvuvahelise rongi vagunid	2
Kaubavagunid	1518
Eriveerem	27

Ohutustunnistused

Raudteeveo-ettevõtjale väljastatud ohutusjuhtimise süsteemi ohutustunnistus (A-osa) on kehtiv kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides ning on raudteeveo-ettevõtjale tegutsemise ohutustunnistuse (B-osa) väljastamise eelduseks. Raudteeveo-ettevõtjatele väljastatud ohutustunnistused kantakse Euroopa Raudteeagentuuri ühtsesse andmebaasi.

Raudtee-ettevõtjatel oli 2010. aasta lõpu seisuga kehtivaid ohutusjuhtimise ohutustunnistuse (A-osi) ja tegutsemise ohutustunnistusi (B-osi) kokku 36.

Lisaks kehtestati 2010. aastal kohustus mitteavaliku raudteeinfrastruktuuril rongiliikluse korraldamisel omada tegutsemise ohutustunnistust (B-osa). Selliseid tunnistusi väljastati kokku 40, kuid väljastamise protsess jätkub ka 2011. aastal. Kaheosalise ohutustunnistuste nõue raudteeveo-ettevõtjatele ning avaliku raudteeinfrastruktuuri majandajatele on andnud Tehnilise Järelevalve Ametile suuremad võimalused ohutusjärelvalve läbiviimiseks. Samas tagab raudtee-ettevõtjate kohustus ohutusnõuded pidevalt ajakohased hoida nii ohutuse kasvu kui ka tihedama infovahetuse Tehnilise Järelevalve Ametiga.

Uued ooteplatvormid ning suuremad kiirused raudteel

Raudteetranspordi arendamine on Eesti Vabariigi jaoks muutunud järjest olulisemaks teemaks. Heaks näiteks on suure hulga Euroopa Liidu abifondide raha suunamine raudteeinfrastruktuuri arendusprojektidesse. Käesolevaks hetkeks on erinevatele raudteeprojektidele määratud kokku ligikaudu 156 miljonit eurot (rohkem kui 2,4 miljardit krooni) eurotoetusi.

Tehnilise Järelevalve Ameti esmaseks rolliks abifondide majandamisel on jälgida projektide elluviimise seaduslikkust ning kindlustada, et toetust kasutatakse just selleks ette nähtud tegevuste ellu viimiseks. Samas on Tehnilise Järelevalve Ametil mängida suur roll ka selles, et korrastatud infrastruktuur vastaks kõigiti ka tehnilistele nõuetele ning oleks kasutajate jaoks võimalikult ohutu.

Aastal 2010 jätkusid Euroopa Liidu abifondide toel rahastatavad projektid nii olemasolevate reisijate ooteplatvormide kui ka Tallinn-Tapa raudteeliini rekonstrueerimiseks. Uute reisirongide vajadustele vastavaid 550 mm kõrguseid ooteplatvorme on aasta lõpu seisuga valminud kokku 19. Ülejäänud ooteplatvormid rekonstrueeritakse hiljemalt 2012. aasta lõpuks.

Tallinn-Tapa raudteeliinist on käesolevaks hetkeks rekonstrueeritud või läbi ballastipuhastuse korrastatud kokku 78 km. Töödega jõutakse lõpule 2011. aasta jooksul.

2010. aastal algas ka Ühtekuuluvusfondist rahastatav Türi-Viljandi raudteelõigu rekonstrueerimine. Nimetatud projekt on erakordne, sest esmakordselt eraldatakse raudteesektoris eurotoetusi saajaprotsendilisel erakätes olevale ettevõttele. Peagi on algamas projektid Tallinn-Paldiski ja Keila-Vasalemma liinidel nii rööbastee kui ka elektrirongide kontaktliinide rekonstrueerimiseks.

Valmivad uued reisijate ooteplatvormid on oluliseks komponendiks muutmaks raudteel reisimise inimeste jaoks senisest oluliselt mugavamaks ning ohutumaks. Et reisiplatvormidega kaasnevad uhiuued rongid ning parandatakse ka rööbastee seisukorda, mis võimaldab reisirongidel stabiilselt liikuda kiirusel kuni 120 km/h, siis muutub rongisõit paari lähima aasta jooksul märksa mugavamaks.

Valingu ooteplatvorm

Koostöös Läti ja Leedu kolleegidega osaleb Tehnilise Järelevalve Amet rahvusvahelises projektis, mille raames Euroopa Liidu TEN-T abifondi toetusel uuritakse võimalusi uue, 1435 mm rööpmelaiusega (Euroopa standardrööpmelaius) raudteeliini ehitamiseks Tallinnast kuni Leedu-Poola piirini. Projekti hankepinguni jõuti 2010. aastal ning esimese etapi lõppedes 2011. aasta esimesel poolel peaks valmiv analüüs pakkuma kõigi kolme Balti riigi valitsustele ammendava informatsiooni otsustamiseks, kas uue ühendustee loomine Kesk-Euroopaga on majanduslikult mõttekas või mitte. Uuringute tegemist toetab Euroopa Liit TEN-T fondist kokku 50 % ulatuses.

Avalikku raudteed majandavad ettevõtted panustasid 2010. aastal jätkuvalt raudteeinfrastruktuuri rekonstrueerimisse ning seega kiiruste ja läbilaskevõime suurenemisse. Seni tehtud tööde tulemusena on tõusnud suurim lubatud kiirus mitmetes raudteelõikudes ja vähenenud tee seisukorrast tulenevate ajutiste kiiruse piirangute arv.

Kuna Eesti osaleb Rail Baltica projektis, mille eesmärgiks on luua rongiühendus Balti riikide ja Kesk-Euroopa vahel, on esimeseks sammuks Üle-Euroopalisel TEN-T võrgustikku kuuluvatel raudteeliinidel (Eestis Tallinn-Tapa, Tapa-Tartu ja Tartu-Valga raudteeliinid) kiiruse tõstmine 120 km/h. 2010. aasta lõpuks oli remonditud Tartu-Valga ning Tallinn-Tapa lõigud, kus suurim lubatud sõidukiirus reisirongidele on nüüd läbivalt 120 km/h.

Raudteeõnnetused

Tehnilise Järelevalve Ameti statistika kohaselt toimus 2010. aastal 30 raudteeõnnetust. Maanteesõiduki ja rongi kokkupõrke juhtumeid oli 17, neis sai vigastada 10 ja hukkus 2 inimest. Otsasõidujuhtumeid raudteel viibinud inimestele oli 13, neis sai vigastada 4 ja hukkus 9 inimest.

Õnnetuste peamiseks põhjuseks on liikluseeskirjade eiramine liiklejate poolt ning inimeste jätkuvalt hoolimatu suhtumine ja tahtmatus parandada oma liikluskäitumist.

2010. aasta rongi ja maanteesõiduki kokkupõrkejuhtumid toimusid valdavalt liikluseeskirja nõuete rikkumise tõttu maanteesõidukijahi poolt. Kokkupõrkejuhtumite arvu suurenemine on seotud ka tavapärasest suurema lumekogusega talvisel perioodil. Paljud kokkupõrkejuhtumid toimusid eeldatavalt suutmatusel valida ilmastiku- ja teeloludele vastavat sõidukiirust ja -stiili. Kokkupõrkeid oli ülesõidukohtade varustatust silmas pidades nii automaatse foosignalsatsiooniga ülesõidukohtadel kui ka reguleerimata ülesõidukohtadel. 2010. aasta otsasõidujuhtumid raudteel viibinud inimestele toimusid inimeste viibimise tõttu raudteel selleks mitteettenähtud kohas.

Raskete tagajärgedega raudteeõnnetus toimus 23. detsembril varahommikul Aegviidu-Kehra jaamavahel, kus pörkasid kokku ilma reisijateta elektrirong ja kaubarong.

Tehnilise Järelevalve Amet analüüsib järjepidevalt raudteel toimunud õnnetuste asjaolusid, et leida koostöös raudteeinfrastruktuuri ettevõtjatega ning raudteeohutusega tegelevate organisatsioonidega probleemidele sobivad lahendused. Raudteevaldkonna planeerimistegevuses peab Tehnilise Järelevalve Amet muuhulgas oluliseks tihedat koostööd kohalike omavalitsustega, et raudteeohutusala tegevus lähtuks ennekõike regiooni vajadustest.

Seadusandlus raudteeinfrastruktuuri valdkonnas

2010. aastal tegeleti aktiivselt raudtee tehnokasutuseeskirja lisa 4 „Raudteeülesõidukoha ehitamise, korrashoiu ja kasutamise nõuded“ uue eelnõu väljatöötamisega, mis peaks kehtima hakkama 2011. aasta I poolel. Samuti koostati raudteerajatiste ehitusprojektidele esitatavate nõuete määruse kavand, nimetatud määrus peaks jõustuma samuti 2011. aasta jooksul.

2010. aasta veebruaris hakkasid kehtima raudteeseaduse muudatused. Üheks suuremaks muudatuseks on avalikuks raudteeks mitte määratud raudtee ehk mitteavaliku raudtee valdajale vastutuskindlustuslepingu ja ohutustunnistuse teise osa (tegutsemise ohutustunnistuse) kohustuslikuks muutumine.

Muudatusi tehti ka vedurijuhiloa väljastamise korras. Muudatuse kohaselt ei pea vedurijuhiloa või selle kehtivuse pikendamise taotlejad tulema Tehnilise Järelevalve Ametisse kohapeale, et esitada vajalik avaldus ning teha nõutav teooriaeksam. Taotleja võib teha esmased toimingud (avalduse esitamine, riigilõivu tasumine) ning sooritada teooriaeksami lähimas Eesti Autoregistrikeskuse kontoris ning sealsamas saada kätte ka oma vedurijuhiloa.

Olulisi muudatusi tehti raudteeseaduses seoses reisijate õiguste ja kohustustega raudteel. Raudteel reisijateveoteenuse osutamisel kehtivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (mõningate eranditega).

Samuti sätestati raudteeseaduses Konkurentsiameti roll konkurentsiolekorra jälgimisel raudteeteenuste turul ja kaebuste menetlemise osas.

Ülejäänud raudteeseadusega sätestatud muudatused on eelkõige senise regulatsiooni täpsustused lähtudes praktikas kerkinud asjaoludest või probleemidest.

Tehnilise Järelevalve Ameti raudteeohutuse kampaania ning raudtee-ehituse ja talihooldega seotud ettevõtete teavitamine

2010. aastal korraldas Tehnilise Järelevalve Amet raudteeohutuse kampaania sõnumiga „Ta on lähemal, kui sa arvatagi oskad! Hinda õigesti läheneva rongi kiirust ja kaugust!“ Kampaania eesmärgiks oli selgitada inimestele raudteeliikluse reegleid ja ohtusid ning vähendada seeläbi õnnetuste arvu. Kampaaniaga soovis Tehnilise Järelevalve Amet viia võimalikult paljude eestimaalasteeni sõnumi, et raudtee on kõrgendatud ohuga piirkond, kus on võimalik turvaliselt liigelda üksnes juhul, kui jälgitakse fooritulesid, liiklusmärke ja ohutusnõudeid. Kampaania sõnumit levitati välimeedia, interneti, raadio ja televisiooni kaudu.

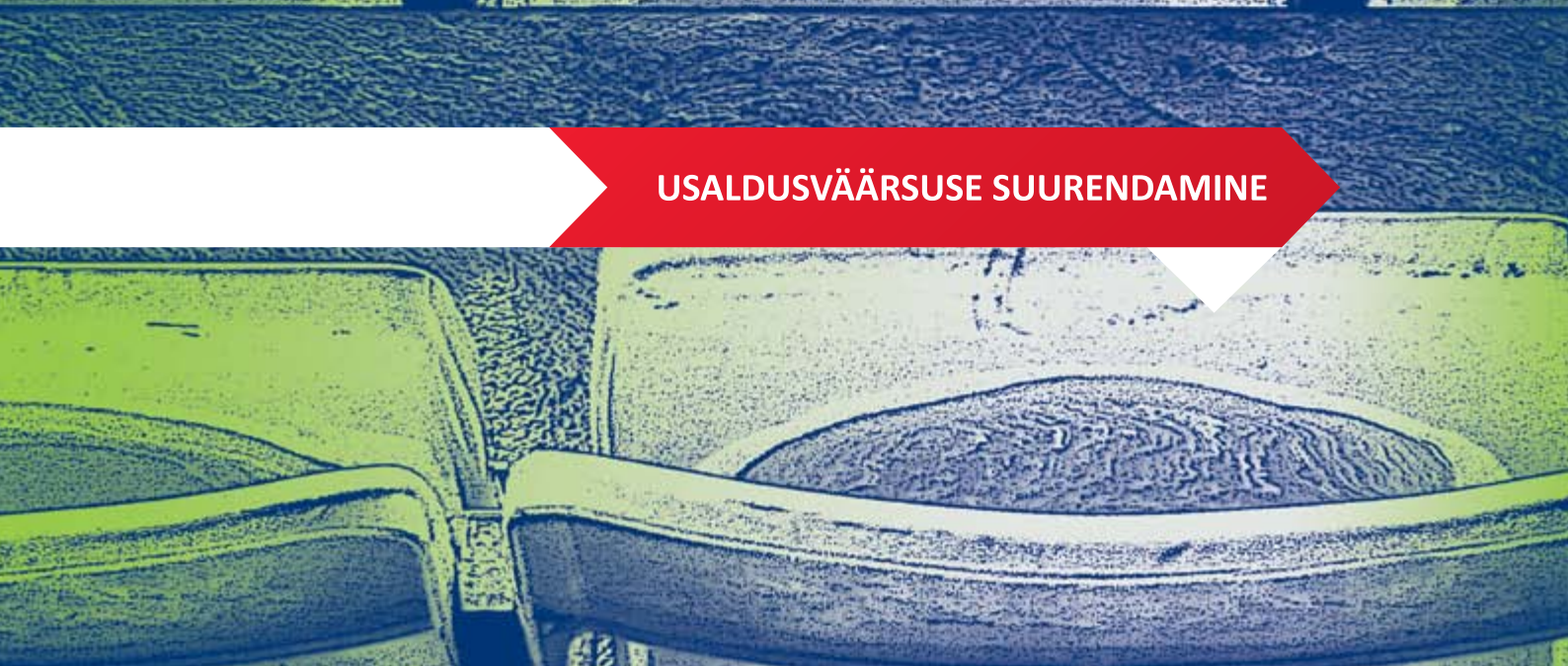
Raudteeohutuse kampaania plakat

2010. aasta mais korraldati raudtee-ehitusega seotud ettevõtjatele ja kohalike omavalitsuste esindajatele teabepäev, kus tutvustati raudteerajatiste ehitamisega seonduvat infovoldikut.

Teeomanikele koostati märgukiri eesmärgiga parandada talihooldustööde kvaliteeti. Ühtegi kaebust seoses talihooldustöödega 2010. aastal Tehnilise Järelevalve Ametile ei laekunud.

USALDUSVÄÄRSUSE SUURENDAMINE

Usaldusväärse suurendamine: tegevused ja tulemused

Raadioseadmete, elektriseadmete ja masinate nõuetele vastavuse alal kontrollime dokumentatsiooni nõuetele vastavust (CE märgistus ja kasutusjuhendid) ning läbiviidud protseduure (vastavushindamine), millele lisandub teatud raadioseadmete puhul raadiohäirete vältimiseks kehtestatud kasutuspiirangutest teavitamise ja vastava märgistuse kontroll.

Ehitustoodete nõuetele vastavuse osas kontrollime märgistuse ja vajaliku dokumentatsiooni olemasolu ning tervisele ohtlike ainete (nt nikli) puudumist.

Energiatõhususe osas kontrollime teatud liiki kodumasinat ja soojusseadmete energiamärgise olemasolu ning hoonete energiamärgiste olemasolu ja väljastamist.

Legaalmetroloogia osas kontrollime mõõtevahendite turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist ning mõõtetulemuste tõendatud jälgitavuse nõuete täitmist. Samuti jälgime mõõtevahendite vastavushindamisasutuste ja taatluslaborite tegevust ning viime läbi leaalmetrooloogilisi ekspertiise ja väljastame mõõtevahendite siseriiklikke tüübikinnitustunnistusi.

Sideteenuste osas on meie ülesandeks lõppkasutaja informeerimine ja nõustamine teenustele osutatavate nõuete küsimustes, erinevate teenuseosutajate võrdluse võimaldamine ning sideteenuste nõuetekohase osutamise järelevalve. Samuti kontrollime liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise nõuetekohasust ja numbriliikuvuse toimimist. Oleme ka Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi (ETSI) täisliikmena vastutavad telekommunikatsioonivaldkonna standardite ülevõtmise eest Eestis.

Ehitustooted

Ehitustoodete turujärelevalve käigus viis Tehnilise Järelevalve Amet 2010. aastal läbi 21 menetlust, algatas 1 väärtemenetluse ning tegi 5 ettekirjutust. Peamisteks puudusteks olid vajaliku dokumentatsiooni puudumine või selle puudulikkus.

Tegime algust betoonvalmistoodete turujärelevalve kampaaniaga

Tänapäeval on betoonvalmistoodete kasutamine ehitamisel väga levinud. Ehitamisel kasutatavad betoonvalmistooted on ehitise mehaanilise stabiilsuse ja tugevuse tagamisel väga olulised konstruktsioonelemendid.

Ehitiste ohutust silmas pidades on tähtis, et ehitamisel kasutatavad betoonvalmistooted vastaksid kehtestatud nõuetele ning seeläbi oleks tagatud ka ehitiste vastavus kehtivatele nõuetele.

2010. aasta teiseks pooleks oli enamike olulisemate betoonvalmistooted käsitlevate harmoneeritud tootestandardite koosseksisteerimisperioodid lõppenud. See tähendab, et nende standardite kasutamine toodete tootmisel ja nõuetele vastavuse tõendamisel on muutunud kohustuslikuks ning tooted peavad olema CE-märgistatud.

Kuna valdav enamus Eestis kasutatavatest betoonvalmistoodetest on pärit kodumaistelt tootjatelt, alustasime 2010. aasta teises pooles järelevalve kampaaniat selles valdkonnas tegutsevate ettevõtete toodete nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Eesti Lennuakadeemia Ülenurmel asuva õppehoone ehitustööd

Järelevamenetlused algatati kahe betoonvalmistoodete tootmisega tegeleva ettevõtte osas. Olulisemaks järelevalve käigus avastatud rikkumiseks oli Eesti Lennuakadeemia uue, Ülenurmel asuva õppehoone ehitisse ajavahemikul juuni- september 2010 paigaldatud õõnespaneelid, trepid ja varraselemendid, mille nõuetele vastavus oli tõendamata ning seeläbi ei olnud selge ka ehitise vastavus kehtivatele nõuetele.

Tooted valmistanud ettevõttele tehti ettekirjutus toodete turustamise peatamiseks. Tootja viis eelpool mainitud toodete osas läbi vajalikud nõuetele vastavuse tõendamise protseduurid ning alates oktoobrist 2010 olid kõik nõuded toodete turustamise jätkamiseks tootja poolt täidetud.

Kuna enne oktoobrit 2010 oli ehitisse paigaldatud tooteid, mille nõuetele vastavus oli endiselt tõendamata, ei olnud sellest tingituna selge ka ehitise vastavus nõuetele. Kuna ehitise nõuetele vastavuse eest vastutab ehitise omanik, siis tehti hoone omanikule ettekirjutus tõendada ehitise nõuetele vastavust läbi paigaldatud toodete ning nende paigaldamise nõuetele vastavuse hindamise.

Ekspertiisi tulemusel selgus, et enne 2010. aasta oktoobrit hoonesse paigaldatud betoonvalmistooted vastavad siiski nõuetele ning seega ei olnud enam põhjust kahtluse alla seada ehitise nõuetele vastavust.

Järelevalve kampaania jätkub 2011. aastal.

Ehitiste energiatõhusus

2009. aastal alguse saanud koostööprojekt Tallinna Tehnikaülikooli ehitusteaduskonnaga projekteeritavate hoonete energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse hindamise meetodika kontrollimiseks jõudis lõpule 2010. aastal.

Projekti raames analüüsiti ehitusregistrist välja valitud 13 mitteeluhoone ehitusloa taotluseks esitatud projektdokumentatsiooni energiaarvutuste vastavust Vabariigi Valitsuse 20.12.2007.a. määruse nr 258 „Energiatõhususe miinimumnõuded“ nõuetele.

Uuringu käigus selgus, et valdav osa esitatud energiaarvutustest on teostatud kas puudulikult, teatud mitte kvalifitseeruva arvutustarkvaraga või on jäetud üldse tegemata. Määruse kohast meetodikat oli kasutatud ainult kahel juhul kolmeteistkümnest. Analüüsitud tööde põhjal

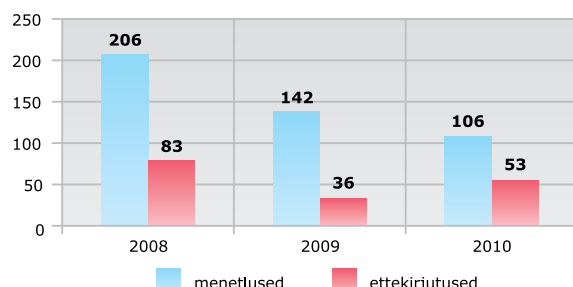
võib teha üldistuse, et määruse tööle rakendumisel on märkimisväärseid puudusi ning määrusega seatud eesmärgid on sisuliselt täitmata. Osaliselt on need tingitud määruse keerukusest, kuid samuti probleemidest määruse järgi aktsepteeritava arvutustarkvara kasutamisel.

Arvutusteks aktsepteeritav tarkvara on saadaval vaid võõrkeelsena ning kasutamine äärmiselt keeruline ja eeldab kõrgeid erialaseid teadmisi ning suurt töökogemust. Sageli pole arvutuskäigud ja -tulemused läbipaistvad, mistõttu on energiaarvutuste adekvaatsuse kontroll komplitseeritud.

Projekti kokkuvõtteks toimus TTÜ poolt korraldatud teabepäev kohalike omavalitsuste ehitusvaldkonnaga tegelevatele inimestele. Tehnilise Järelevalve Amet saatis märgukirjad ettevõtetele ja omavalitsustele vaatluse all olnud objektidel esinenud puuduste kohta. Alanud on arutelud regulatsiooni täpsustamise ning järelevalve tõhustamise võimaluste leidmiseks.

Elektriseadmed

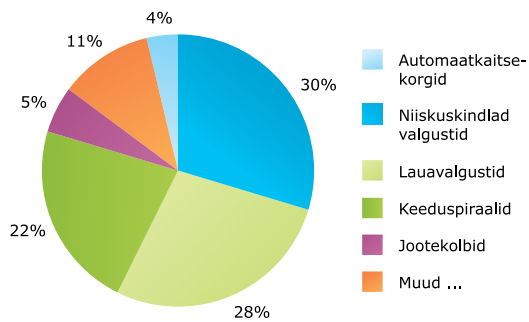
Elektriseadmete turujärelevalvet teostab Tehnilise Järelevalve Amet üle kogu Eesti. 2010. aastal viidi läbi 106 menetlust, mille käigus tehti 53 ettekirjutust. Menetluste arvu vähenemine võrreldes eelnevate aastatega on seotud valdkonnaga tegeleva personali vähenemisega. Samas on suurenenud tuvastatud puuduste ja tehtud ettekirjutuste arv.

Ohutusnõuete turujärelevalve

Põhjalikumalt tegeleti 2010. aastal valgustite, automaatkaitsekorkide ja jõuluvalgustite nõuetekohasuse järelevalvega.

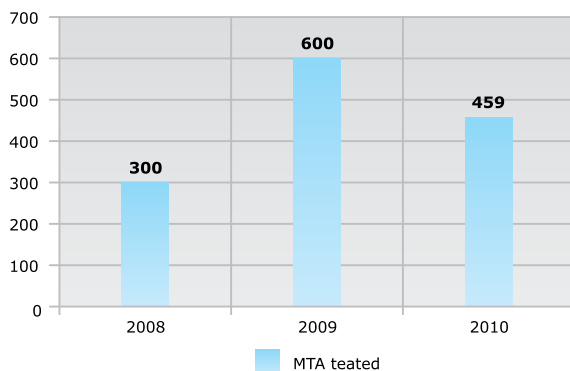
Peamiseks eksimuseks oli CE-märgise või nõutava tähistuse ja märgistuse puudumine. Peamised kontrollitud tooted olid erinevad valgustid, automaatkaitsekorgid, pikendusjuhtmed, keeduspiraalid, jootekolbid.

2010. aasta ettekirjutused tootegruppide järgi

Kontrolliti üle-euroopalisi ICSMS ja Rapex andmebaase nõuetele mittevastavate elektriseadmete osas, Eestis nendesse andmebaasidesse kantud tooteid ei avastatud. Ühtegi teadet neisse andmebaasidesse 2010. aastal Tehnilise Järelevalve Ameti poolt ei esitatud.

2010. aastal jätkus tihe koostöö Maksu- ja Tolliametiga. Vastati 459 Maksu- ja Tolliameti teatele piiril avastatud potentsiaalselt nõuetele mittevastavate elektriseadmete kohta. Peamised nõuetele mittevastavad tooted olid erinevat tüüpi MP3-mängijad ja muu olmeelektronika. Peamised puudused olid CE-märgise puudumine ning tootja või tootemudeli numbri puudumine. Enamiku toodete puhul oli tegemist elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele mittevastamisega, samuti oli madalpingeseadmete nõuetele mittevastavusi. Vajadusel kontrolliti ka seadmete vastavust RoHS 2002/95 (ohtlikud ained) ja EuP 2009/125 (ökodisain) direktiivide nõuetele (nõutavate deklaratsioonide olemasolu).

2010. aasta Maksu- ja Tolliameti teated piiril avastatud potentsiaalselt nõuetele mittevastavate elektriseadmete kohta

2010. aastal jätkus ka rahvusvaheline koostöö Euroopa teiste turujärelevalveasutustega.

Läänemeremaade turujärelevalveasutuste koostöö programm

Programm ühendab Põhja-Saksamaa, Poola, Soome, Taani, Rootsi, Eesti, Läti ja Leedu turujärelevalve asutusi. Eestit esindab organisatsioonis Tehnilise Järelevalve Amet. Programmi eesmärgiks on tarbijate parem kaitse ohtlike toodete eest. Informatsiooni vahetamise ja ühiste koostööprojektidega püütakse saavutada ohtlike toodete võimalikult varajane avastamine ja kõrvaldamine turult.

Viimaste aastate tegevuse põhieesmärgiks on olnud koostöö arendamine piirikontrolliasutustega ning ühise andmebaasi väljatöötamine, eestvedajaks siinjuures on Saksamaa. 2010. aasta veebruaris korraldati töökoosolek Tallinnas, kus arutati

ühise testimiskampaania korraldamist ja tutvustati Eesti praktikat turujärelevalveasutuse (Tehnilise Järelevalve Amet) ja tolliasutuse (Maksu- ja Tolliamet) vahel. Lisaks osales Tehnilise Järelevalve Amet organisatsiooni töökoosolekul Varssavis ja Hamburgis.

2010. aastal Läänemeremaade turujärelevalveasutuste koostöö programm lõppes. Edasine koostöö programmi käivitamine on arutlusel.

Madalpingeseadmete direktiivi LVD ADCO

Madalpingedirektiivi administratiivne koostöörühm on sõltumatu töögrupp, mida juhivad ja korraldavad liikmesriigid. Töögrupi eesmärgiks on omavaheline koostöö ja informatsiooni vahetamine erinevate maade turujärelevalveasutuste vahel.

2010. aastal toimus 26. LVD ADCO koosolek Maltal. Arutlusel olid järgmised teemad: UV- lampide nõuded, "kuumade metallpindade" standardi parandusettepanekud, välibasseinide pumpade ja seadmete määratluse täpsustamine, LED valgustite, reisiadapterite probleemid.

Elektromagnetilise ühilduvuse direktiivi EMC ADCO

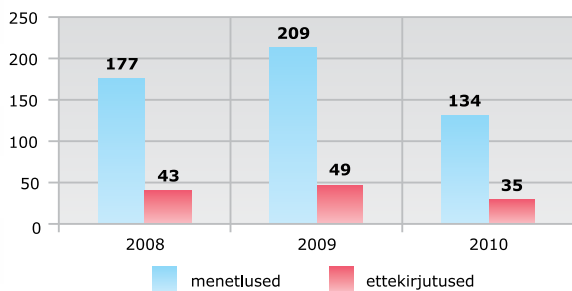
Elektromagnetilise ühilduvuse direktiivi administratiivne koostöörühm on sõltumatu töögrupp, mida juhivad ja korraldavad liikmesriigid. Töögrupi eesmärgiks on omavaheline koostöö ja informatsiooni vahetamine erinevate maade turujärelevalveasutuste vahel.

2010. aastal osales Tehnilise Järelevalve Amet Budapestis elektromagnetilise ühilduvuse direktiivi 2004/108 administratiivse koostöö (ADCO) grupi 29. töökoosolekul. Koosoleku teemadeks olid uue liikme (Bosnia ja Hertsegoviina) vastu võtmine, tutvustati üle-euroopalise 2009/1. aasta elektromagnetilise ühilduvuse nõuete turujärelevalve kampaania tulemusi, arutati järgmise üle-euroopalise 2011. aasta elektromagnetilise ühilduvuse nõuete turujärelevalve kampaania korraldust, tutvustati Hollandi riskianalüüsi meetodit, kuidas hinnata erinevatest toodetest põhjustatud riske ja selle alusel planeerida oma järelevalve tööd, samuti arutati turujärelevalve erinevaid probleeme.

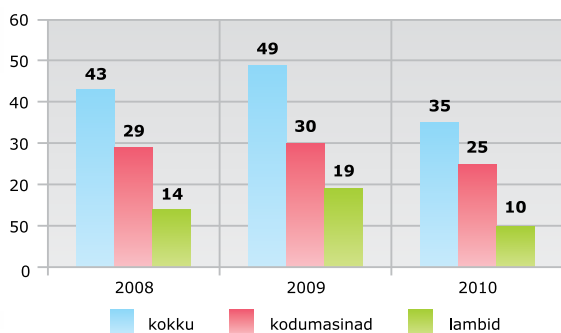
Elektriseadmete energiatõhusus

Elektriseadmete energiatõhususe turujärelevalvet teostab Tehnilise Järelevalve Amet üle kogu Eesti. 2010. aastal viidi läbi 134 menetlust, mille käigus tehti 35 ettekirjutust. Menetluste arvu vähenemine võrreldes eelnevate aastatega on seotud valdkonnaga tegeleva personali vähenemisega. Menetluste arvu ja tehtud ettekirjutuste arvu suhe on jäänud aastate lõikes sarnaseks- 23-26%.

Peamised kontrollitud tooted olid nn valged kodumasinad (külmikud, pesumasinad, elektriühjused) ja elektrilambid. Peamiseks eksimuseks oli nõutava energiamärgistuse puudumine. Lampide energiatõhususe nõudeid rikuti 10 korral, muude kodumasinade energiatõhususe nõudeid 25 korral.

2010. aastal energiatõhususe järelevalve käigus läbiviidud menetlused

Energiamärgistuse nõuete rikkumised

Järk-järgult jõustuvad uued energiatõhususe ökodisaini direktiivi 2009/125/EÜ nõuded. Nõuded kehtestuvad läbi EÜ määruste (2010. aastaks 9):

- Elektriliste ja elektrooniliste kodumasinade ja kontoriseadmete elektrienergia tarbimine ooteseisundis ja väljalülitatud seisundis (1275/2008)
- Lihtsad digimuundurid (107/2009)
- Suunamata valgusvooga kodumajapidamises kasutatavad lambid (244/2009)
- Sisesehitatud liiteseadiseta luminofoorlambid, suure valgustugevusega lahenduslambid ning nende lampidega koos kasutatavad liiteseadisid ja valgustid (245/2009)
- Välistoiteallikad (278/2009)
- Televiisorid (642/2009)
- Kodumajapidamises kasutatavad külmutusseadmed (643/2009)
- Elektrimootorid (640/2009)
- Pumbad (641/2009)

Nõuete eesmärgiks on vähendada energiat säästlikumalt tarvitavate elektriseadmete kasutusele võtmisega Euroopa Liidu energiatarbimist aastaks 2020 umbes 20 %. Määrusest „Suunamata valgusvooga kodumajapidamises kasutatavad lambid“ (244/2009) tulenevad nõuded muuhulgas ka kodumajapidamises kasutatavatele tavalistele hõõglampidele. 2007. aastal tarbisid Euroopa Liidu kodumajapidamistes kasutatavad lambid arvutuslikult 112 TWh elektrit. Selliselt kasvaks aastaks 2020 tarbimine 135 TWh-ni. Määrusega rakendatavad meetmed aga võimaldavad vähendada tarbimist aastaks 2020 hinnanguliselt 39 TWh-ni. Energia tarbimise säästmiseks kaovad tavalised hõõglambid järk-järgult kasutusest. Kui 2009. aasta septembrist ei tohi Euroopa Liidu turule kolmandatest riikidest tuua või toota üle 100 W nimivõimsusega hõõglampe, siis möödunud aastal laienes sama keeld ka üle 75 W hõõglampidele. Aastaks 2012 laieneb keeld aga kõikidele hõõglampidele.

Nõuded töötatakse välja seadmegruppide iseärasusi arvestades. Nii näiteks seatakse televiisoritele, ooteseisundiga seadmetele ja välistoiteallikatele energiatarbimise piirmäärad, mida nad väljalülitatud ja / või ooteseisundis tarbida tohivad. Külmutusseadmetele kehtestatakse energiatõhususe indeksi piirväärtus sõltuvalt nende kategooriatest.

Uued ökodisaini nõuded rakenduvad erinevatel tähtaegadel etappide kaupa. Näiteks televiisoritele rakenduvad ökodisaini nõuded neljas etapis aastatel 2010 kuni 2012, külmutusseadmetele aga viies etapis aastaks 2015.

Nõudeid ei rakendata seadmete puhul, mis on juba praegu kasutusel EL turul jae- või hulgiühenduses. Nõudeid kohaldatakse vaid kolmandatest riikidest maale toodavate või pärast vastavate etappide tähtaegu EL-s toodetud seadmete suhtes.

Sideseadmed

2010. aastal jätkus Euroopa Ühenduse regulatsiooni uuendamine. Eesmärgiks oli välja töötada tõhusam mehhanism seadmete nõuetele vastavuse tagamiseks, muutes sealjuures direktiivi 1999/5/EÜ sätteid lihtsamaks ja selgemaks. Aasta jooksul korraldati koosolekuid liikmesriikide arvamuste kogumiseks direktiivi muudatuste kohta. Detsembris esitas Euroopa Komisjon liikmesriikidele kommenteerimiseks uue direktiivi täisteksti. Tehnilise Järelevalve Amet osales aktiivselt direktiivi revideerimisprotsessis, avaldas arvamust direktiivi muudatuste osas ja esitas kommentaare uue direktiivi täistekstile.

Täiendati ja ajakohastati majandus- ja kommunikatsiooniministri määrust „Raadiosageduste kasutamise tingimused ja tehnilised nõuded sagedusloast vabastatud raadioseadmetele“.

Määrus jõustus 2010. aasta aprillis. Määruses sätestati esmakordselt nõuded jahikoerte kaugjälgimissüsteemi kasutamisele ilma sagedusloata.

2010. aastal valmistas Tehnilise Järelevalve Amet ette ettepaneku kolme Euroopa Komisjoni otsuse rakendamiseks nõuete kehtestamiseks lennuseid raadioseadmetele, mida kasutatakse maapealseks lennujuhtimiseks. Täiendati ja ajakohastati majandus- ja kommunikatsiooniministri määrust „Tehnilised nõuded sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele.“ Määrus jõustus 2010. aasta detsembris.

Komisjoni otsuste alusel valmistati ette ühtlustatud nõuded maapealsete elektrooniliste sidesüsteemide võrguseadmetele sagedusalades 2 500-2 690 MHz, 3 400-3 800 MHz, 900 MHz ja 1 800 MHz.

Muudatuste tõttu Euroopa Ühenduse regulatsioonid toodi lennuseid raadioseadmed, mida kasutatakse maapealseks lennujuhtimiseks, direktiivi 1999/5/EÜ käsitlusalasse, seetõttu oli vajalik valmistada ette nendele seadmetele nõuded elektroonilise side seaduse alusel. Kuna tegemist on väga spetsiifiliste seadmetega pöördus Tehnilise Järelevalve Amet abi saamiseks Lennuliiklusteeninduse AS poole. Nõuded lennuseid raadioseadmetele valmisidki kahe asutuse tihedas koostöös Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO - International Civil Aviation Organization) ja

EUROCAE (European Organization for Civil Aviation Equipment) nõuete alusel arvestades Euroopa Parlamendi ja Nõukogu koostalitlusvõime määrust. Oluline oli nõuete väljatöötamisel samaaegselt arvestada nii raadioside- kui ka lennundusalast rahvusvahelist regulatsiooni, vältides sealjuures kahe valdkonna nõuete omavahelist kattumist ja vastuolu. Tööprotsessi muutis keeruliseks ka see, et ETSI standardid maapealsetele lennujuhtimisseadmetele on alles koostamisel.

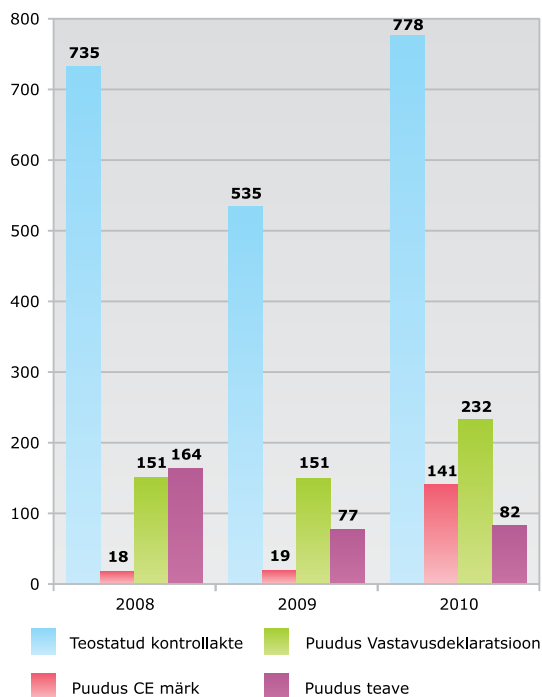
2010. aastal valmis Tehnilise Järelevalve Ametil infovoldik, mis annab ülevaate aparatuuri turulelaskmisele kehtestatud nõuetest, aparatuuri märgistamisest ning aparatuuri nõudeid ja kasutamist reguleerivatest õigusaktidest.

Sideseadmete turujärelevalve

Direktiivi 1999/5/EÜ turujärelevalve probleemidega tegelev töögrupp (ADCO R&TTE) korraldas 2010. aastal üle-euroopalise kampaania turujärelevalve meetmete ühtlustamise eesmärgil. Kampaanias osales 30 riiki, nende hulgas ka Eesti. Kampaania käigus analüüsisid kõik riigid 5 juhtumit ning andsid neile hinnangu vastavalt riigis kehtivatele õigusaktidele ja väljatöötatud turujärelevalve meetoditele. Riikide tulemusi analüüsitakse ning võrreldakse ja koostatakse raport, mis on heaks aluseks direktiivi täiendamiseks või riikide turujärelevalve meetodite muutmiseks. Raport peaks valmima 2011. aasta esimeses pooles.

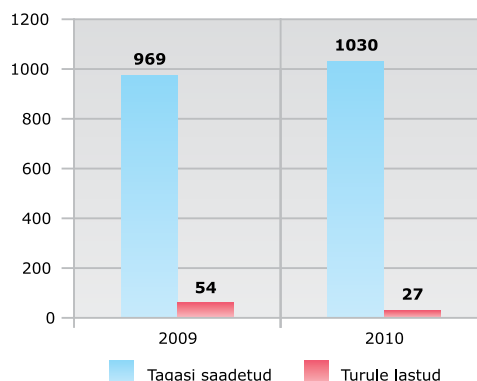
2010. aastal teostas Tehnilise Järelevalve Amet kokku 1835 aparatuuri nõuetele vastavuse kontrolli. Puudusi avastati kokku 1419 korral. Maale ei lastud 1030 seadet ning kauplusest kõrvaldati 101 seadet.

Kaupluste kontrolli käigus koostati 778 kontrollakti. Puudusi avastati 389 korral (120 avastatud interneti kauplusi kontrollides), neist 141 juhul puudus CE-märgistus, 323 korral puudus vastavusdeklaratsioon ning 82 aparatuuril oli puudusi Eestis kasutamise teabe osas.

Kaupluste kontroll aastatel 2008 – 2010

Tooteohutuse kontrolli käigus edastas Maksu- ja Tolliamet Tehnilise Järelevalve Ametile 1057 päringut aparatuuri nõuetele vastavuse kohta, neist 97% ei vastanud nõuetele ning nende maale lubamine tõkestati. Enamiku kontrollitud seadmetest moodustavad mobiiltelefonid, GPS vastuvõtjad, raadio teel juhitud mänguasjad, juhtmeta arvutiseadmed, lapsevalvurid ning väikese võimsusega raadiosaatjad.

Tooteohutuse kontroll koostöös Maksu- ja Tolliametiga aastatel 2009 – 2010

Euroopa ühisest sageduskasutusest erinevate raadioseadmete turule laskmise kavatsusest teavitamise protseduuri käigus laekus 2010. aastal Eestile 821 teavitust, peaaegu kõik neist esitati läbi Euroopa Komisjoni juurde 2008. aasta alguses loodud ühtse teavitussüsteemi OSN. Teadete menetlemise käigus selgitati 82 tootjale ja tootja esindajale Eestis kehtivaid raadiosageduste kasutamise nõudeid, neist 25 korral teatati, et seadmete kasutamine ei ole Eestis võimalik.

Paljud internetipoodidest tellitud raadio-, side- ja elektroonikaseadmed ei vasta nõuetele

Jätkuvalt on probleemiks väljastpoolt Euroopa Liitu internetipoodidest ja -foorumitest tellitud seadmete nõuetele mittevastavus. Eestis läbivad kõik väljastpoolt Euroopa Liitu saabunud postisaadetised tollikontrolli, mille üheks osaks on nõuetele vastavuse kontroll. Kui tollikontrolli käigus selgub, et saadetises oleval seadmel puudub nõuetekohane markeering ja märgistus, ei luba Maksu- ja Tolliamet seda vabasse ringlusesse ning annab sellisest seadmest Tehnilise Järelevalve Ametile teada. Elektroonikaseadmete kontrollimisel vaatab Tehnilise Järelevalve Amet ennekõike seadme markeeringut ja vastavusmärgi CE olemasolu. Eestisse lubatakse tuua ainult CE- märgistusega ning markeeritud raadio-, side- ja elektroonikaseadmeid.

2010. aastal tuvastati kõige enam nõuetele mittevastavusi Apple iPhone laadsete mobiiltelefonide, GPS navigaatorite ning autos kasutatavate FM saatjaga MP3 mängijate puhul. Peamiseks rikkumiseks oli Euroopa nõuetele vastava CE- märgistuse, vastavusdeklaratsiooni ning tootja identifitseerimist võimaldavate andmete puudumine, mis viitas enamus juhtudel sellele, et seadme tehnilised nõuded olid täitmata.

Inimeste teadlikkus internetikaubanduse võimalikest ohtudest on tõusnud. 2010. aastal küsiti Tehnilise Järelevalve Ametilt senisest märgatavalt rohkem raadio-, side- ja elektroonikaseadmetele kehtivate tehniliste ning kohustusliku märgistusega seotud nõuete kohta. Samuti on muutunud tõhusamaks Tehnilise Järelevalve Ameti ja Maksu- ja Tolliameti koostöö seadmete nõuetele vastavuse tuvastamisel.

Jahikoorte jälgimisseadmete nõuete kehtestamine

2010. aasta alguses jõustunud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses sätestatud nõuete jõustumisel said Eesti jahimehed võimaluse kasutada Rootsisis ja Norras populaarseks saanud jahikoorte kaugjälgimissüsteemi ilma sagedusloata.

Koorte kaugjälgimissüsteemid on mõeldud eelkõige jahikoorte jälgimiseks maastikul kuni mõne kilomeetri kaugusel jahimehest.

Koos GPS vastuvõtjaga on võimalik jälgida ka koera liikumist kaardil. Tänu süsteemi kasutamisele on võimalik leida metsast üles kadumaläinud jahikoerad kuni 5 km kauguselt.

Nõuetele vastavad jahikoorte jälgimisseadmed on nüüd Eestis müügil ja leidnud jahimeeste poolt hea vastuvõtu. Oluliselt on vähenenud huvi USA turule mõeldud Eesti nõuetele mittevastavate analoogsete seadmete sissetoomiseks Eestisse.

Standardimine

Standardimise osas korraldati 2010. aastal ETSI (Euroopa Standardite Instituut) Euroopa standardite EN kavandite hääletusi ja Eesti standarditeks võeti üle 72 uut ETSI standardit.

Seoses üleminekuga digitaalsele televisiooni programmide edastamisele tõlgiti 2010. aasta riikliku standardimiskava raames kolm digitaaltelevisiooni standardit EVS-EN 300 744, EVS-EN 302 755 ja EVS-EN 302 304.

Lisaks ajakohastati varem ilmunud eestikeelset standardit EVS-EN 62106 Raadioandmeedastussüsteemi (RDS) spetsifikatsioon VHF/FM raadioringhäälingule ning kõik need uued Eesti standardid ilmusid 2010. aasta lõpus või ilmuvad 2011. aasta alguses. Oluline on, et nende standardite tõlkimisega tehti ära tänuväärne töö eestikeelse terminoloogia väljatöötamisel.

ETSI arvamusküsitlusel olevatele harmoneeritud standarditele lisati eestikeelne pealkiri, mis on vajalik eestikeelses Euroopa Liidu Teatajas ilmuva direktiivi 1999/5/EÜ harmoneeritud standardite loetelu avaldamiseks.

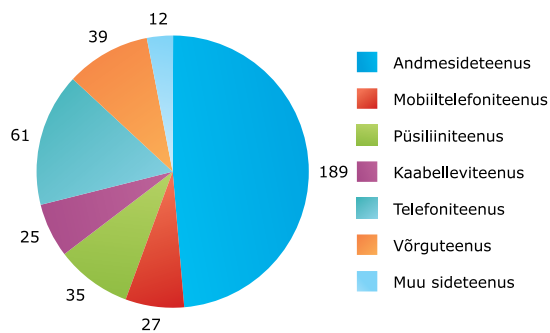

ETSI (European Telecommunications Standards Institute) standardite andmebaas

Sideteenused

2010. aasta muutused sideteenuste turul on olnud ootuspärased. Mobiilse andmesideteenuse kasvav populaarsus, üleminek digiteleviisioonile ja IPTV olid 2010. aasta kõige olulisemad tegurid, mis mõjutasid lisaks konkurentsile nii väiksemate andmesideteenuse kui ka analoogkaabelviteenuse osutajate arvu.

2010. aasta lõpuks oli turult lahkunud 16 andmesideteenuse osutajat ja 5 kaabelviteenuse pakkujat. Stabiilsena püsis telefoniteenuse osutajate arv ja kolm ettevõtjat lisandus mobiiltelefoniteenuse pakkujate nimekirja.

Registreeritud sideteenuste jaotus 2010. aastal

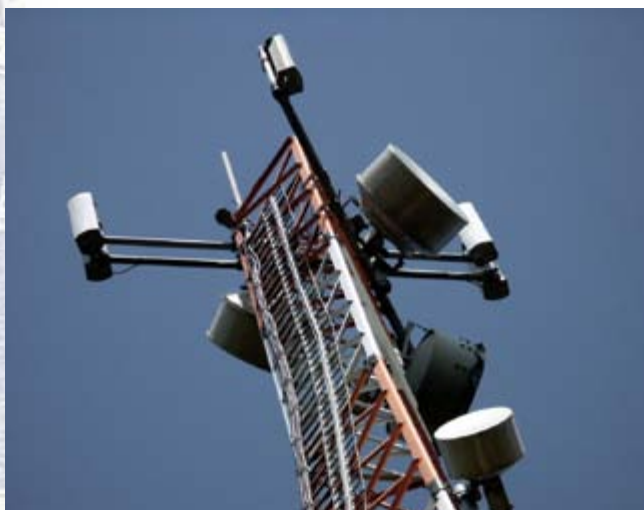
Sideteenuste osutajate üldarv on viimastel aastatel vähenenud. 2010. aastal lõpetas 23 ettevõtjat sideteenuse osutamise ja 6 ettevõtjat esitas Tehnilise Järelevalve Ametile tegevuse alustamise teate.

Sideteenuste valdkonnas teostas Tehnilise Järelevalve Amet 2010. aastal 130 järelevalvetoimingut, millest põhilise osa moodustasid sidetehnoloogiale kehtestatud tehniliste nõuete täitmise kontrollid. Ettekirjutusi võrkude ja teenuste nõuetega kooskõlla viimiseks koostati 9.

Tehnilise Järelevalve Amet kontrollis aasta jooksul, kas sideandmeid, mida saab kasutada kuritegude avastamisel, säilitatakse nõuetekohaselt. Kontrolli tulemused näitasid, et andmeid säilitatakse kõikide sideteenuste lõikes nõuetekohaselt.

Kontrolliti ka mobiiltelefonide „musta nimekirja“ registri pidamist sideettevõtete poolt ja tuvastati, et kaotatud või varastatud telefon muutub registrisse lisamisel kasutuskõlbmatuks kõigis Eesti mobiilsideteenustes.

Jätkuvalt kontrolliti rahvusvahelistes GSM mobiilsideteenuste koordineerimiselepingutes sätestatud piiritingimuste täitmist Eesti-Vene ja Eesti-Läti piiril. Rikkumisi avastati nii Vene kui ka Eesti mobiilsideteenuste operaatrite poolt.

Mobiilsideteenus laevadele

2010. aastal võttis Euroopa Komisjon vastu otsuse lubada kasutada GSM mobiilsideteenuste Euroopa Liidu territoriaalvetes. Selle eesmärgiks oli võimaldada pakkuda sideteenuseid ka siis, kui laev on avamerel ja maapealsete tugijaamade levi laevani ei ulatu. Ka Eesti tarbijad said võimaluse uut teenust kasutada.

Mais 2010 hakkas laekuma kaebuseid selle kohta, et laeval Viking XPRS sõitnud reisijad on saanud arve neile tundmatu mobiilsideteenuste kasutamise eest, kusjuures hind selles võrgus helistamisel oli oluliselt kallim võrreldes koduvõrguga.

Tehnilise Järelevalve Amet tegi kindlaks, et laeval pakub teenuseid operaator Seanet ning tekkis kahtlus, et pardal olevat mobiilsideteenuste ei lülitata välja laeva rannikule lähenedes nagu tehnilised normid seda nõuavad. Samuti võis olla tarbijate teavituse puudulik antud teenusest ja selle hinnast.

Tehnilise Järelevalve Amet informeeris laeva lipuriigi Soome sideadministratsiooni võimalikest nõuete eiramisest, misjärel korrigeeriti süsteemi kasutamine nõuetele vastavaks.

Mobiilne internet laieneb ja areneb

2010. aastal oli jätkuvalt arenevaks sideteenuseks Eestis mobiilne internet ehk M-internet. Üheks märksõnaks oli HSPA+ võrgutehnoloogia laialdane kasutuselevõtt mobiilsideteenuste operaatrite poolt, mis tõstis teoreetilise andmesidekiiruse 21 Mbit/s-ni.

Tehnilise Järelevalve Ameti poolt 2010. aasta keskpaigas tehtud Tallinna mõõtmistulemused näitavad, et mobiilse interneti andmesidekiirused on võrreldes eelmise aastaga tõusnud kolmandiku võrra. Keskmine summaarne allalaadimiskiirus oli 2,9 Mbit/s võrreldes eelmise aasta 2,2 Mbit/s tulemusega. Maksimaalsed saavutatud allalaadimiskiirused ületasid 7 Mbit/s piiri. Tehnilise Järelevalve Ameti kontrollid teistes Eesti suuremates asulates näitasid, et 3G levi alad olid laienenud hästi ka nendes piirkondades.

2010. aastal osutas Tehnilise Järelevalve Amet kaasabi Tarbijakaitseametile sideettevõtete kohta esitatud tarbijakaebuste lahendamisel. Seoses mobiilse interneti laiema kasutusega suurenes ka selleteemaliste kaebuste arv. Põhilised probleemid olid seotud sellega, et tarbija elukohas ei olnud võimalik tarbida andmesideteenust väljareklaamitud suurte andmesidekiirustega.

Tehnilise Järelevalve Amet tegi mobiilse interneti andmesidekiiruste ja levi alade mõõtmisi tarbija asukohas, edastades

tulemused edasiseks menetlemiseks Tarbijakaitseametile. Mõningaid probleeme oli ka nn šokiarvetega, sest tarbijad ei olnud piisavalt kursis maksustamispõhimõttega, kus iga allalaetud megabaidi eest tuli tasuda.

Elutähtsad teenused

Aastast 2010 on vastavalt hädaolukorra seadusele ning majandus- ja kommunikatsiooniministri käskkirjale Tehnilise Järelevalve Ameti korraldada sidevaldkonna elutähtsaid teenused.

Amet osales antud valdkonnas mitmetel koolitustel ja teabepäevadel, samuti teavitas oma valdkonna elutähtsa teenuse osutajaid neile kohalduvatest nõuetest. Nimelt on vajalik koostada teenuse riskianalüüs ja teenuse toimepidevuse plaan.

Aasta lõpus Elioni ja EMT tuumikvõrkudes toimunud sidekatkestused näitasid, et sideteenuste toimepidevus on oluline nii riigi majandusele kui ka inimeste igapäevaelu tõrgeteta laabumisele.

Liinirajatised

Liinirajatiste kahjustamise ning liinirajatisele avariiõhtliku olukorra põhjustamisega seoses lahendas Tehnilise Järelevalve Amet 2010. aastal 40 väärteoteadet (2009. aastal 65).

2010. aastal laekunud väärteoteaded näitavad, et suurem osa liinirajatiste kahjustamisi on aset leidnud siis, kui

liinirajatise kaitsevööndis tegutseja omas vastavat luba ja liinirajatise kahjustamine pandi toime olukorras, kus teiste tehnovõrkude ehitus toimus liinirajatise kaitsevööndis paralleelselt liinirajatisega.

Tihti esines seda, et liinirajatise omaniku tegevus pinnases paikneva liinirajatise tegeliku asukoha tuvastamisel ja liinirajatise kaitsevööndis tegutseja liinirajatise tegelikust asukohast teavitamisel oli pealiskaudne. Võrreldes 2009. aastaga vähenes optiliste sidekaablite kahjustamiste kohta laekunud väärteoteadete arv.

Digitaalalkiri rahvusvaheliseks

Tehnilise Järelevalve Amet osales 2010. aastal riigi poolt väljakuulutatud „Tugevatel sertifikaatidel põhinevate autentimis- ning autoriseerimislahenduste välja töötamine EL kodanikele“ riigihankega seotud toimingutes ning tööühma koosolekutel.

Antud projekt on kestnud 1,5 aastat ning lõpeb 2011. aasta mais. Ühiselt töötati välja hankedokumendid, selgitati välja hankes väljakuulutatud tööde tegijad, jälgiti tööde arengut ning toimus teostatud tööde testimine.

Kõige aktiivsemalt osales Tehnilise Järelevalve Amet nimetatud hanke II osaga „eID hindamise meetodika väljatöötamine“ seotud tegevustes. Selle raames viidi läbi meetodika testtoimingud vähemalt 4 Euroopa riigi sertifitseerimisteenuse osutajate poolt välja antud ID-kaartide kvaliteediparameetrite hindamisel ja väärtuste määramisel.

Uuenenud nõuded ja Euroopa Komisjoni poolt kehtestatud liikmesriigile kohustuslike ülesannete täitmine on tekitanud vajaduse ümber korraldada ka sertifitseerimise registri töö.

Suurenenud on nõuded sertifitseerimis- ja ajatempliteenuse osutajate poolt väljastavate sertifikaatide kohta andmete, teabe avaldamise ning selle kinnitamise protseduuris.

Sertifitseerimise register on vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele ligi aasta avaldanud Eesti digitaalsete usaldusteenuste nimekirja ja on asunud hindama teiste riikide sertifitseerimisteenuseid.

Eesti usaldusnimekirja kinnitab Euroopa usaldusteenuste nimekiri. Seetõttu alustati 2010. aasta lõpus ettevalmistusi uue sertifitseerimisregistri visiooni kujundamisega. Kõik need tegevused jätkuvad 2011. aastal.

Uue sertifikaadi ja võtmepaari genereerimine

2010. aasta oktoobris genereeris majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt määratud komisjon Tehnilise Järelevalve Ametile uue avaliku võtme koos sellele vastava isikliku võtmega, mida amet kasutab järgnevate toimingute kinnitamisel:

- Sertifitseerimis- või ajatempliteenuse osutaja avaliku võtme kinnitamisel
- Euroopa Komisjoni otsusega 2009/767/EÜ määratud usaldusteenusenimekirja ning selles sisalduvate andmete õigsuse kinnitamisel
- Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis ja Šveitsi Konföderatsioonis registreeritud sertifitseerimisteenuse osutaja väljaantud sertifikaatide kvaliteedi hinnangu kinnitamisel.

Legaalmetroloogia

Tehnilise Järelevalve Amet väljastas 2010. aasta jooksul 21 siseriiklikku mõõtevahendi tüübikinnitustunnistust, seal hulgas 3 muudatust. Üksikeksplaride tüübikinnitustunnistusi väljastati 5 (11 mõõtevahendile).

Mõõtevahendite kasutamise turujärelevalve

2010. aastal alustas Tehnilise Järelevalve Amet 74 menetlust mõõtevahendite kasutamise ning 13 menetlust mõõtevahendite turule laskmise suhtes. Põhiliseks probleemiks on taatluskehtivusaja ületamine või taatlusnõuetele mittevastava mõõtevahendi kasutamine. Sihilike mõõtmispettuste osas kaebusi ei esitatud ega avastatud. Uute mõõtevahendite turule laskmise osas mittevastavusi ei tuvastatud.

WELMEC töögrupi nr 5 koosolek Tallinnas

2010. aastal korraldas Tehnilise Järelevalve Amet Tallinnas Euroopa Legaalmetroloogia Koostööorganisatsiooni töögrupi nr 5 koosoleku. Töögrupp tegeleb mõõtevahendite turujärelevalve ühtlustamisega Euroopa Liidus. Traditsiooniliselt korraldatakse koosolekut igal aastal erinevas Euroopa liikmesriigis. Koosolekust võttis osa 31 esindajat 20-st riigist. Esindatud oli ka kaks organisatsiooni-CECIP ja EMETAS.

WELMEC töögrupi nr 5 koosolek Tallinnas

Nõuetele vastavaks tunnistati 34 tolli- ja aktsiisimõõtmistes kasutatavat mahutit ja nendega seotud torustikku. Taadelduks tunnistati 53 mõõtevahendit.

Taatluslaborite taatlustegevuse järelevalve käigus viidi läbi 2 menetlust, ning tehti 1 ettekirjutus seoses vastutuskindlustuslepingu kehtivuse lõppemisega.

Kinnispakid

Kinnispakkide käitlemise järelevalves alustati 2010. aastal 30 menetlust, neist 2 tarbija kaebuse põhjal. Peamisteks puudusteks olid kinnispakkide käitlemise korra ja kontrolli tulemuste puudumine ning mõõtevahendite aegunud taatlus. Kõik see aga seab otseselt ohtu toodete täitekoguse õigsuse. Tuvastati üks tegevusetusest tingitud süsteemne alatäidetud kinnispakkide käitlemise juhtum, mille käigus kutsuti kaubandusest mittevastavad tooted tagasi.

Vastavushindamisteenuse kättesaadavus

Eestis on registreeritud 3 mõõtevahendite vastavushindamisteenuse osutamise õigust omavat teavitatud asutust, kes saavad läbi viia vastavushindamist kaaludele, soojus- ning veearvestitele. Muudele mõõtevahenditele nagu gaasiarvestitele, elektrienergiaarvestitele, kestva dünaamilise toimimisega vedelike mõõtesüsteemidele, automaatkaaludele, taksomeetritele, pikkusmõõtudele, dimensioonimõõtevahenditele, heitgaasianalüsaatoritele vastavushindamisteenuse kättesaadavus Eestis puudub, mis seab Eesti mõõtevahendite tootjad teiste liikmesriikidega võrreldes raskemasse olukorda. Eriti terav on teenuse kohapealse kättesaadavuse puudumine kestva dünaamilise toimimisega vedelike mõõtesüsteemidele, mille tagajärjel on ära jäänud mitmete uute seadmete tootmine ja kasutusele võtmine.

PIIRATUD RESSURSI KASUTUSE KORRALDAMINE

Piiratud ressurss: tegevused ja tulemused

Jaotame *avaliku raudtee läbilaskevõimet* vastavalt ettevõtjate vajadustele ja ressursi olemasolule ning määrame *raudteeinfrastruktuuri kasutustasu*. Euroopa Liidu struktuuritoetuse rakendusüksusena teostame *finantskontrolli rahastatavate raudteevaldkonna projektide üle*. Samuti jälgime projektide elluviimist vastavalt rahastamisotsusele ning tehtavate tööde ja kulude vastavust raha eraldamistingimustega.

Raadiosageduste osas tegeleme kasutuse pikaajalise planeerimisega, mis sätestatakse Eesti raadiosageduste plaanis tehnoloogia arenguks vajaliku sagedusressursi tagamiseks. Väljastame ka raadiosageduste kasutamiseks lubasid ja kontrollime nende tingimuste täitmist ning teostame üldist järelevalvet raadiosageduste kasutamise üle.

Numeratsiooni osas tagame numeratsiooniplaani haldamise selliselt, et ettevõtjatel oleks küllaldane ressurss numbreid oma teenuse osutamiseks. Samuti kontrollime numbrite kasutamise nõuete täitmist.

Numeratsioon

Numeratsiooni valdkonnas oli 2010. aastal olulisim muudatus Eesti numeratsiooniplaani muutmine personaalnumbrite osas. Seitsmekohalised varem kasutuses olnud 70 - teenusnumbrid muudeti kaheksakohalisteks, et luua täiendavat ressursi personaalnumbrite ning uute teenuste (massihelistamise teenuse) jaoks.

Numbriomanikele kehtestati 2- aastane üleminekuperiood. Samuti avati kasutamiseks uus numeratsiooniala „40“ kaheksakohaliste e-faksinumbrite kasutamiseks e-faksiteenuse osutamisel.

2010. aastal suurenes kõige rohkem mobiiltelefoninumbrite kasutus, broneeriti 1,5 miljonit numbrit enam kui eelneval aastal. 2010. aastal lõpetati Eestis taksofoniteenuse osutamine.

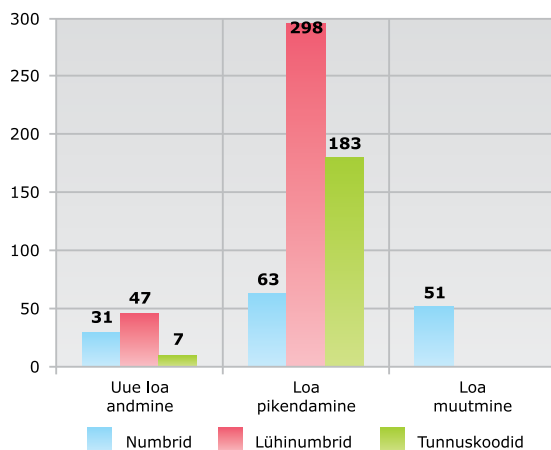
2010. aastal anti välja 85, pikendati 544 ja muudeti 55 numbriluba, kokku tehti 684 erinevat toimingut. Väljastati lisaks üle-euroopalise sotsiaalset väärtust omava ühtlustatud teenuse lühinumbrile 116111 veel 2 sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenuse lühinumbrit 116000 ja 116117.

Tegemist on teenuse lühinumbritega, mis on fikseeritud Euroopa Ühenduste Komisjoni otsuse 2007/116/EÜ lisas. Sotsiaalse väärtusega ühtlustatud teenust osutatakse:

- helistajale tema heaolu ja turvalisuse tõstmiseks
- teadete, teavituste või abi andmiseks
- abi osutamiseks teenusekasutajate probleemide lahendamisel
- ühiskonna kui terviku või mingi kitsama ringkonna huvide eest seismisel

Teenuse kasutamisel ei nõuta tarbija eelnevat registreerimist, teenus on tasuta ja ei ole ajaliselt piiratud. Kõne ajal on keelatud igasugune reklaam, meelelahutus, turundus ja müük, kõne kasutamine kaubanduslike teenuste müügiks tulevikus.

Kadunud laste otsimise teenuse lühinumbri 116000 ja lasteabi teenuse lühinumbri 116111 omanikuks on Sotsiaalministeerium ning arstinõuande valveteenuse osutamise lühinumbri 116117 omanikuks on Arstlik Perenõuandla OÜ. Esimesed kaks teenust on töösse võetud ja rakendatud.

2010. aasta toimingud numbrilubadega

2010. aastal laekus riigilõivu numbrilubadega teostatud toimingute eest kokku 39 639 377 krooni, mis on 1,9 % vähem kui 2009. aastal.

Lühi- ja teenusnumbritele helistamine

Tehnilise Järelevalve Amet viis Tarbijakaitseametiga sõlmitud koostöölepingu raames läbi 2010. aastal eritasuga lühinumbrite ja 900 seeria telefoninumbrite hinnateavitamise kontrolli. Kontrollkõnesid tehti 103-le eritariifiga numbrile, millest 101 juhul teavitati teenuse hinnast korrektselt ning vaid kahel juhul jäeti hinnast teavitamise nõue täitmata.

Võrreldes 2009. aastaga oli olukord oluliselt paranenud. Kui 2009. aastal ei teavitatud tarbijat sisuteenuste hinnast 96 kontrollitud teenusepakkujast 22, siis sel aastal rikkus nõuet vaid 2 teenusepakkujat.

Tasulise sisuteenuse pakkuja on kohustatud tarbijat enne teenuse rakendamist teenusest ja selle hinnast häälteatega teavitama. Vastavalt sideettevõtjate vahelisele kokkuleppele toimub teavitus kõne esimese 10 sekundi jooksul.

Eesti numeratsiooniresurss 2010. aasta lõpu seisuga

Numeratsiooni liik	Koguarv, tk	Broneeritud*, tk	Vabad, tk	Vaba ressursi osakaal, %
Telefoni numbrid	3 100 00	936 923	1 833 839	59
Mobiiltelefoninumbrid	8 640 000	5 317 173	3 304 675	38
Numeratsiooniala "800" teenusnumbrid (tarbijale tasuta teenusnumbrid)	1 018 000	1405	1 016 545	99,9
Numeratsiooniala "900" teenusnumbrid (eritasuga teenusnumbrid)	10 000	248	9 727	97
Numeratsiooniala "901" teenusnumbrid (andmesideteenuse numbrid)	10 000	9	9 991	99,9
Numeratsiooniala "907" teenusnumbrid (taksofoniteenuse numbrid)	10 000	0	9 109	91
Personaalnumbrid (kliendi määratud side-teenuse osutamiseks)	235 000	60 000	175 000	74
Masshelistamise teenusnumbrid	75 000	0	75 000	100
Lühinumbrid, sealhulgas:				
3-kohalised	42	8	34	81
4-kohalised	394	173	221	56
5-kohalised	665	142	523	79
6-kohalised	5	2	3	60

Numeratsiooni kasutamise kontrollimine

Tehnilise Järelevalve Amet kontrollis 2010. aastal sideteenuse osutajate korrektset numbrite kasutamise tingimuste täitmist ning vastavate numbrilubade olemasolu. Peamiselt teostati järelevalvet kehtivuse kaotanud numbrilubade omanike üle. Kontrolli tulemusena selgus, et 35 numbrimannikku ei pikendanud numbrilubade kasutamise õigust peale üheaastast numbriluba kehtivusaja lõppu. Neist 8 numbrimannikku jätkasid numbrite kasutamist ilma kehtiva loata. Nõudeid rikkunud numbrimannike suhtes algatas Tehnilise Järelevalve Amet väärteomenetlused ja määras rahaträhvid. Võrreldes 2009. aastaga vähenes karistatud sideettevõtjate arv 14-lt 8-le.

Sõltuvalt sidevõrgu kõnetasust on tasulise sisuteenuse minuti miinimumhinnaks 0,79-4,24 krooni, millele lisandub alates 11 kõnesekundist teenuseosutaja poolt määratud sisuteenuse eritariif.

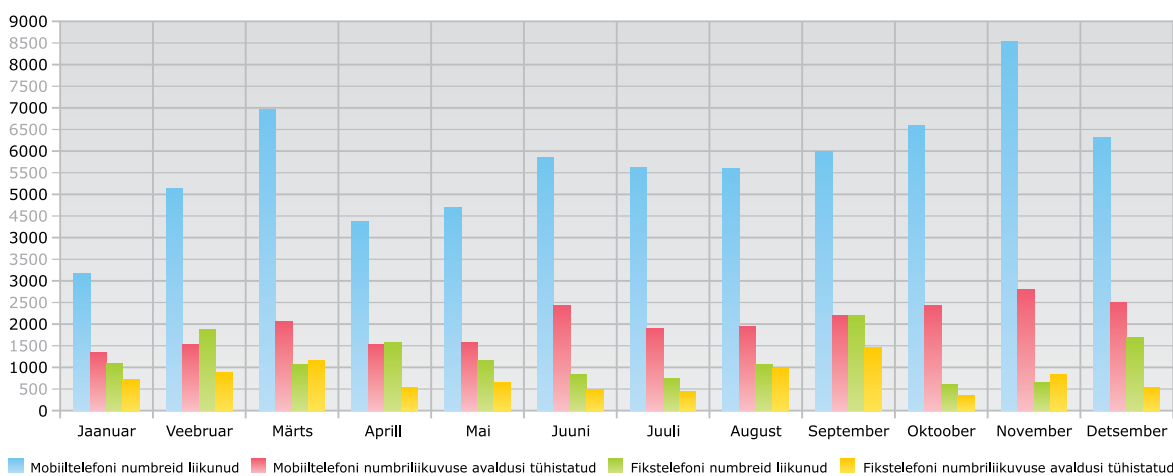
Häälteatega hinnast teavitamise nõue ei rakendu lühikestvusega sisuteenustele, näiteks TV mängudele, hääletustele ja SMS teenustele, mis eeldavad vastussõnumeid. Lühikestvusega sisuteenuste puhul tuleb hinnast teavitada telesaate või teenuse pakkuja poolt saadava sõnumi kaudu.

Kõne miinimumtasu ja sisuteenuste tasu ei rakendu teenusnumbritele, millele helistamine on seadusest või sisuteenuse osutaja otsusest tulenevalt maksuvaba, näiteks lühinumber 112 või 800 ja 116 algusega numbrid.

Numbriliikuvus

Tehnilise Järelevalve Amet jälgib pidevalt numbriliikuvuse protsessi ja selle häireteta toimimist ning peab arvestust numbriliikuvuses tehtud toimingute üle. Samuti lahendab selle käigus tekkivaid probleeme.

2010. aasta jooksul teiseltsaldus ühest võrgust teise kokku 83 874 numbrit (2009. aastal 76 188, 2008. aastal 57 951), mis teeb kuus keskmiselt 6990 numbriteisaldust. Numbrite teisaldamise aktiivsus oli suurem 2010. aasta II pooles, mil oli märgata sideteenuste osutajate poolt soodsamate sidelahenduste pakettide väljatöötamist ning nende tutvustamist lahkuda soovivatele klientidele. Teisaldatud numbritest olid 64% mobiiltelefoninumbrid ja 36% tavatelefoninumbrid.

2010. aasta numbriliikuvus kuude lõikes

Sarnaselt eelmiste aastatega tühistati suhteliselt suur osa numbriteisaldamise taotlustest, kokku 33 366 taotlust, mis on 28 % taotluste koguarvust. Peamiseks põhjuseks oli kliendile tehtud parem pakkumine numbriteisaldamise perioodil doonoroperaatori poolt, mis võimaldas kliendil teenuse osutaja vahetamisest määratud tähtaja jooksul loobuda. Esines ka ebatäpseid taotlusi, nt numbrit soovis teisaldada isik, kellel puudus doonoroperaatoriga kliendileping.

Eestis toimib numbriliikuvus nõuetekohaselt, kuid statistiliste andmete alusel võib öelda, et sideteenuse osutaja vahetamine Eestis on olnud aastate lõikes suhteliselt stabiilne ja väga suurt teenuse osutaja vahetamist märgata ei ole. Kogu broneeritud numbrite arvust on numbriliikuvuse protsessis osalenud vaid 1,3% numbritest

Ettevalmistused GSM sagedusala ümberplaneerimiseks

Koostöös mobiilside operaatoritega on Tehnilise Järelevalve Amet alustanud sagedusala GSM 900 ümberplaneerimise, mille eesmärgiks on jagada sagedusala operaatorite vahel kolmeks pidevaks sagedusribaks. Kogu raadiosagedusala ulatuses omavad kaht sagedusluba kolm operaatorit. Ümberplaneerimisega kaasneb sagedusala efektiivsem kasutus, uute tehnoloogiate kasutamise soodustamine ning seeläbi klientidele parema teenuse pakkumine. Võrreldes hetkel kehtiva sagedusjaotusega nõuavad uued teenused ja tehnoloogiad laiemat sagedusriba.

2010. aastal jaotati GSM 900 sagedusala operaatorite vahel kolmeks pidevaks sagedusribaks loomise teel. Tulemus kajastub Eesti raadiosagedusplaanis ning uus sagedusjaotus jõustub 02.02.2014.

Läbirääkimised Venemaa administratsiooniga

11-14.05.2010 toimusid Moskvas läbirääkimised Venemaa ja Eesti administratsiooni esindajate vahel. Viimati kohtusid administratsioonid 2006. aastal.

Kuna sellest ajast on tehnoloogia teinud olulise arengu ning mitmes sagedusalas on võetud kasutusele uusi süsteeme, siis täitsid läbirääkimised tühimiku mitmete sagedusalaade piiriülese sageduskasutuse osas.

Läbirääkimiste tulemusel sõlmiti ning uuendati 6 koordineerimislepingut ringhäälingu, liikuva ja paikse side valdkonnas ning lepiti kokku tuleviku koostööplaaniid.

Koordineerimislepingute sõlmimise eesmärgiks on koordineerimisprotseduuri kiirendamine, raadiosagedusressursile võrdse juurdepääsu tagamine ja raadiohäirete vältimine.

Eesti läks üle digilevile

2010. aasta ööl vastu esimesest juulit lülitati välja kõik analoogteleviisiooni saatjad Eestis ja sai läbi analoogajastu Eesti 1955. aastal alanud televiisiooni ajaloo.

Huvi digitaalteleviisiooni vastu tekkis Euroopas juba eelmise sajandi üheksakümnendatel aastatel. Esimene üle-euroopaline digitaalteleviisiooni planeerimise konverents toimus Chesteris, Inglismaal 1997. aastal. Konverentsil osalesid 32 Euroopa riigi sideadministratsioonid, Eestit esindas Elektriside Inspeksioon.

Konverentsil töötati välja esialgsed planeerimispõhimõtted ja piiriülese koordineerimise kriteeriumid ja parameetrid, et võimaldada digitaalteleviisiooni edastamise alustamist ilma, et häiritaks naaberriikide analoogteleviisiooni vastuvõttu.

2003. aasta detsembris avas toonane majandus- ja kommunikatsiooniminister digitaaltelevisiooni edastuskeskkonna, mis tol ajal edastas programmi vaid Tallinna teletornist. Esialgu edastati testsaateid.

2004. aastal läks eetrisse ETV uudistesaaade Aktuaalne Kaamera, mis oli esimeseks eestikeelseks digitaalseks telesaateks. Edastamine digiplatvormil lõpetati veebruaris 2005.

2004. ja 2006. aastal kogunesid Genfis Euroopa ja Aafrika riikide esindajad ja sõlmiti Genf-2006 leping, mis lisaks täpsustatud planeerimisühendustele ja piiriülese koordineerimise kriteeriumitele ja parameetritele sisaldas ka televisioonikanalite jaotusplaani, kus iga riik sai 8-9 üleriigilist digitaaltelevisiooni katteala. Peale Genfi konverentsi hoogustus Euroopas digitaaltelevisiooni kasutuselevõtt ja Euroopa Liidu enamikus riikides loodetakse üleminek lõpetada 2012. aastaks.

2006. aasta detsembrist alustas ZuumTV 19 programmiga tasuta teenuse pakkumist ja kauplustesse ilmusid zuumboksid. 2007. aasta aprillist taasalustas ETV regulaarseid saateid digiplatvormil. 2007. aasta novembris loodi Vabariigi Valitsuse korraldusega kogu riigi sujuva ja probleemideta digitaaltelevisioonile ülemineku korraldamiseks eraldi komisjon, mille töösse andis oma panuse ka Tehnilise Järelevalve Amet.

2008. aasta märtsis lõpetati analoogtelevisiooni edastamine Ruhnu saarel, mis oli esimene ainult digitaaltelevisiooni edastav piirkond Eestis (ja võib-olla ka Euroopas). 2008. aasta juulis jõustus ringhäälinguseaduse §451 lõige 15 mis sätestab, et televisioonisaadete ja -programmide edastamine maapealse leviga analoogtelevisioonivõrgus lõpetatakse hiljemalt 2010. aasta 1. juuliks. 2008. aasta augustis alustas Eesti rahvusringhääling digitaalset ETV2 saadete edastamist.

Suur osa Tehnilise Järelevalve Ameti ettevalmistusi üleminekuks digitaaltelevisioonile ja analoogtelevisiooni sulgemiseks sai tehtud aastal 2009, tegevused jätkusid ka 2010. aastal. Lisaks suure kattealaga saatjatele Tallinnas, Pärnus, Kohtla-Nõmmel, Valgjärvel, Koerus ja Orissaares kasutatakse katteala parandamiseks veel 27 väiksema võimsusega abisaatjat.

Tehnilise Järelevalve Ameti töö seoses digitaaltelevisioonile üleminekuks oli põhiliselt seotud avalik-õigusliku televisiooni (ETV) seaduses nõutud 100% kättesaadavuse tagamisega.

Ühelt poolt teostati nii plaanilisi katteala mõõtmisi levi seisukohast kriitilistes piirkondades ja kontrolliti levikvaliteedi kaebuseid, teiselt poolt kooskõlastati naaberriikidega probleemsetesse piirkondadesse täiendavaid saatejaamu.

Enne analoogtelevisiooni väljalülitamist tehti 19 mõõtereisi ja sooritati kokku 210 väljatugevuse kohtmõõtmist. 23 juhul ei olnud signaali tase piisav, millest koheselt teavitati AS-i Levira. Keerulisemates piirkondades lisati täiendavaid abisaatjaid. Olulisemad uued telesaated lisati Paldiskisse, Haanjasse, Kihnu saarele, Kärdlasse ja Vastseliinasse.

Leviala parandamiseks viidi märtsis Valgjärve, Tartu, Viljandi ja Valga saatjad üle madalama sagedusega 40. edastuskanalile, mille tulemusel paranes Eesti telekanalite levi Lõuna-Eestis. Juulis viidi Pärnu, Järvakandi, Abja-Paluoja ja Kihnu telesaated madalama sagedusega 26. edastuskanalile, Koeru aga 39. edastuskanalile.

Koostöö tulemusena saavutati ümberlülitamise hetkeks praktiliselt 100 protsendiline katvus. Levi viimistlemine ja abistavad kontrollmõõtmised jätkusid veel kuni novembrini, mille käigus paranes signaal muuhulgas Hiiumaa lääneosas.

Digilevi mõõtmine Piirisaarel

Digitaaltelevisioonile üleminek tõi välja ka probleeme, mis ei ole otseselt seotud edastusvõrgu kvaliteediga. Näiteks esines just ülemineku ajal väga tugevaid ülevist tingitud häireid, mis põhjustas ka korraliku signaali puhul ajutist pildi hangumist. Samuti oli vaatajatele harjumatu häirete erinev iseloom võrreldes analoogtelevisiooniga (varjude ja „lume“ asemel ruuduline ja hüplev pilt). Statistiliselt aga oli enamus vastuvõtuprobleeme põhjustatud vastuvõtuantenni valest suunamisest või vanade ja mittekvaliteetsete kaablite kasutamisest. Uute saatjate puhul oli probleeme ka nende suunamisega ja õige polarisatsiooni valikuga.

Tehnilise Järelevalve Amet jätkab tööd digitaalringhäälingu arendamisel Eestis. Analoogtelevisiooni sulgemisest vabanenud sagedustel kuulutati 2010. aasta novembris välja avalik konkurss sageduslubade andmiseks sagedusalas 470-790 MHz veel kolmele üleriigilisele kattealale (ühes kattealas puudub Orissaare levipiirkond). Konkursi tulemused selguvad 2011. aasta alguses.

Tallinnas toimus Euroopa Elektroonilise Side Komitee (ECC) töörühma PT1 kohtumine

Tehnilise Järelevalve Ameti korraldamisel toimus 2010. aasta septembris järjekordne Euroopa Elektroonilise Side Komitee (ECC) töörühma PT1 koosolek, millest võtsid osa 20 Euroopa riigi sideadministratsioonide esindajad ning sideoperaatorid, Euroopa Komisjoni, ECO (European Communication Office) ja teiste raadiosidevaldkonnaga tegelevate organisatsioonide vaatlejad.

Töörühma eesmärgiks on välja töötada ühtne mobiilside- ja lairibasüsteemide regulatsioon, et tagada vastava sagedusala kui piiratud ressursi efektiivne kasutus ning häirevaba töö erinevate riikide ja süsteemide vahel. Seekordsel kohtumisel arutati regulatsiooni ajakohastamist, arvestades erinevaid lähenemisi tehnoloogia valikul. Oluliseks aruteluteemaks oli ka raadiosüsteemide koordineerimine naaberriikide vahel selliselt, et oleks võimalik vältida häireid erinevates sagedusalades.

Tallinnas toimunud Euroopa Elektroonilise Side Komitee (ECC) töörühma PT1 kohtumine

Avalik konkurss sageduslubade andmiseks maapealsetes süsteemides elektroonilise side teenuse osutamiseks sagedusalas 2500 – 2690 MHz

2010. aasta augustis kuulutas Tehnilise Järelevalve Amet välja avaliku konkursi sageduslubade andmiseks maapealsetes süsteemides elektroonilise side teenuse osutamiseks sagedusalas 2500 - 2690 MHz. Avalikule konkursile pandi kuus sagedusluba, mis annavad õiguse raadiosageduste kasutamiseks üleriigiliste elektroonilise side võrkude väljaehitamiseks ja arendamiseks. Väljaantava sagedusala

kasutus on tehnoloogiliselt neutraalne ning võimaldab sagedusloa omanikul arendada uue põlvkonna (4G) traadita elektroonilise side teenuseid.

Tehnilise Järelevalve Ameti hinnangul oli avalik konkurss edukas. Konkursile pandud kuuele sagedusloale esitati kokku üksteist pakkumist, pakkumised laekusid kõigile erinevatele sageduslubade kategooriatele ning kõik pakkumised olid sagedusload väljastati.

Konkursi võitjateks osutusid EMT AS (3 sagedusluba), Tele2 Sverige Aktiebolag, Elisa Oyj ja Elion Ettevõtted AS.

Konkursil osalenud ja sagedusload saanud ettevõtted võtsid kohustuse rajada Eestisse järgmise kuue aasta jooksul tuhandeid 4G tugijaamu, mis peaks lähitulevikus võimaldama mobiilsete andmesidekiiruste märgatava paranemise.

Pakutud tugijaamade rajamise ajakava on võitjatele eraldatud sageduslubade oluline tingimus ja sellest kinnipidamise üle teostab järelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet.

Sagedusala kasutusele võtmine annab võimaluse üleriigiliste kolmanda ja neljanda põlvkonna mobiiltelefonivõrkude loomiseks, laiendamiseks ja arendamiseks ning uute tehnoloogiate, näiteks LTE (Long Term Evolution) kasutamist. Tehnoloogia areng võimaldab tarbijal kasutada senisest kordades kiiremat mobiilset andmeedastust.

Samuti soodustab sagedusala kasutuselevõtt täiendava konkurentsi teket mobiiltelefoniteenuse ning andmeside teenuse turgul.

Avalik konkurss sageduslubade andmiseks televisiooni ringhäälingu- saadete ja -programmide digitaalse edastamise teenuse osutamiseks sagedusalas 470-790 MHz

2010. aasta novembris kuulutas Tehnilise Järelevalve Amet välja avaliku konkursi sageduslubade andmiseks televisiooni ringhäälingusaadete ja -programmide digitaalse edastamise teenuse osutamiseks sagedusalas 470-790 MHz.

Avalikule konkursile pandi sagedusload, mis annavad õiguse edastada televisiooni ringhäälingusaateid ja -programme kahe üleriigilise ja ühe üleriigilise (va Orissaare piirkond) multiplexi vahendusel sagedusalas 470-790 MHz.

Kasutusse antav sagedusala 470-790 MHz vabanes seoses Eesti üleminekuga digitaaltelevisioonile 01.07.2010. Vabanenud sagedusressurs antakse Eesti raadiosagedusplaanis kohaselt kasutusse avaliku konkursi korras, millega luuakse eeldused digitaaltelevisioonile üleminekul vabanenud sagedusressursi otstarbekaks ja efektiivseks kasutuseks.

Samuti soodustatakse meediateenuste arengut, laiendatakse tarbijate valikuvõimalusi erinevate digitaalringhäälingu teenuste kasutamiseks ning luuakse võimalus pakutavate televisioonikanalite arvu suurendamiseks ja kõrgresolutsiooniga (HD) telepildi edastamiseks. Konkursi tulemused selguvad 2011. aastal.

Lisaressursi eraldamine päästeoperatsioonide korraldamiseks

Uue tehnoloogia, uute seadmete kasutusele võtmise vajadus - isikliku kasutusega asukoha määramise avariiraadiopoi (Personal Location Beacon - PLB). PLB on raadiosaateseade, mida on võimalik rakendada isikuotsingul nii lokaalsetel kui ka suuremastaabilistel päästeoperatsioonidel, näiteks merel MOB süsteemi (Man Overboard System) koosseisus. Euroopas puudub hetkel PLB kasutamise ühtlustatud regulatsioon.

TJA poole on pöördunud mitmed PLB maaletoojad või edasimüüjad sooviga kasutada seda seadet Eestis, et hõlbustada kadunud inimeste otsimist ja leidmist. Eestis on tekkinud vajadus reguleerida seadusandlikult PLB registreerimise, kasutamise ja vastava andmebaasi pidamise korda.

Kadunud inimeste otsingu- ja päästetööd kuuluvad Siseministeeriumi Politsei- ja Piirivalveameti vastutusalasse, TJA pädevuses on raadiosageduste ressursi haldamine ja tunnuskoode andmine PLB-dele.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruste „Raadioamatöörile kvalifikatsiooni andmise ja raadiosageduste amatöör-raadioside otstarbel kasutamise kord“ ning „Raadiokutsungite moodustamise ja väljastamise kord“ muutmise seoses ESTCube satelliidiga

Määruste muutmise eesmärgiks oli vajadus täpsustada protseduuri satelliidi pardal asuva amatöör-raadiojaama registreerimiseks ja lisada satelliidi pardal asuva amatöör-raadiojaama kutsungi moodustamine.

Eesti Tudengisatelliidi projekt on 2008. aastal alustatud Tartu Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli ja Eesti Lennuakadeemia tudengite rahvusvaheline koostöö eesmärgiga projekteerida, valmistada, testida ning maalähedasel orbiidil tööle rakendada satelliiti. Eesti esimene satelliit ESTCube-1 valmib

2012. aastal ning hakkab orbiidil läbi viima teaduslikke eksperimente. Satelliidi standardist lähtudes kasutab satelliit sidepidamiseks amatöör-raadiosagedusi. 9.02.2011 toimival koosolekul Tartus antakse ülevaade tudengisatelliidi projekti hetkeseisust ja edaspidistest tegevustest.

Raadiosageduste järelevalve

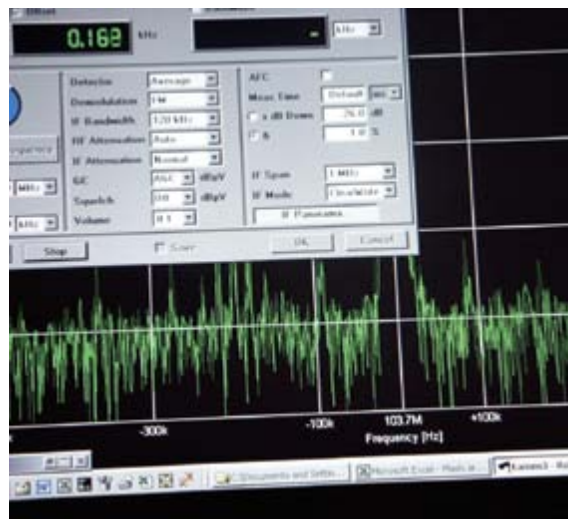
2010. aasta alguses vahetati kahel Tehnilise Järelevalve Ameti mööteautol ja monitooringubussil antennimastid. Pneumaatiliste mastide asemel paigaldati Saksa firma Geroh väntmehhanismi abil käsitsi tõstetavad mastid. Sellega paranes oluliselt mastide kasutamine külmal ajal läbiviidavatel mөөtereididel ja häirete lahendamisel, kuna uued mastid ei külmu kinni ülestõstetud asendis. Riiklikult tähtsa ülesandena jätkati 2009. aastal alanud digiteleviiooni avalik-õigusliku kanalipaketi MUX1 katvusmöötmisi.

Kuni analoogteleviiooni väljalülitamiseni 01. juulil 2010 tehti 19 mөөtereisi ja sooritati kokku 210 väljatugevuse kohtmөөtmist. 23 juhul ei olnud signaali nivoo piisav, millest koheselt teavitati signaali edastajat AS Levira. Regioniti tehti ettekirjutusi Võrumaal 3, Valgamaal 1, Raplamaal 1, Harjumaal 4 ja Hiiumaal 2. Ettevõtetud sammude tulemusena saavutati ümberlülitamise hetkeks praktiliselt 100 protsendiline katvus. Levi viimistlemine ja abistavad kontrollmөөtmised jätkusid veel kuni novembrini, mille käigus paranes signaal Hiiumaa lääneosas.

FM ringhäälingusaatjate regulaarsele mөөtmisele pöördutakse Euroopas suurt tähelepanu, sest häired saatja töös võivad põhjustada märgatavaid kiirusprodukte lennuseidks ettenähtud sagedusalal. Statsionaarset monitooringujaamast ja mөөteautode abil sooritati aasta jooksul kokku 1432 mөөteprotseduuri.

Tehniliste nõuete rikkumisi fikseeriti 36 juhul, enamikus mitteohtlikku laadi nagu vale RDS kood või ribalaiuse minimaalne ületamine. Tehti 5 hoiatust ja 1 ettekirjutus.

Raadiohäirete kaebuste lahendamise raames võeti vastu 185 häireteadet, nendest televiisiooni vastuvõtuhäireid 112, raadioside häireid 36, FM ringhäälingu vastuvõtuhäireid 19, autosignalsatsiooni häireid 4, GSM ala häireid 2 ja genereerivaid seadmeid eetris 2. Praktiliselt kõik häirejuhtumid lahendati või olid mööduva iseloomuga.

Raudteinfrastruktuuri kasutustasu

2010. aastal uuendas Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium raudteinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetodikat (edaspidi Metoodika), kuna Metoodika senine rakenduspraktika oli näidanud, et mõningate sätete sõnastus ei olnud piisavalt selge ning jättis põhjendamatu võimalusi Metoodikat mitmeti tõlgendada.

Tulenevalt sellest tekkis vajadus täpsustada Metoodika sõnastust ning lihtsustada seeläbi Metoodika nõuetest ja mõttest arusaamist. Samuti lisati Metoodikasse punkt, mille kohaselt Tehnilise Järelevalve Amet määrab uue prognoositava kasutustasu, kui raudteeveo-ettevõtjatele eraldatud läbilaskevõime osadele vastav rong-kilomeetrite maht erineb oluliselt antud liiklusgraafikuperioodi esimese kahe kalendrikuu tegelikult tellitud rong-kilomeetrite mahust.

Vastavad andmed kajastavad reaalselt vedude teostamist ning nende kasutamine uue prognoositava kasutustasu määramisel annab turuosalistele selge indikatsiooni põhiteenuse kasutustasu ühikuhinnast.

AS EVR Infra kogukulud vähenesid aasta võrdluses ca 10%, seejuures otsekulud ca 15%. Edelaraudtee Infrastruktuuri AS kogukulud vähenesid aasta võrdluses ca 4%, seejuures otsekulud vähenesid ca 2%. 30. maist 2010 algavaks liiklusgraafikuperioodiks määrati AS EVR Infra raudteinfrastruktuuri prognoositud kasutustasu ühikuhindadeks metoodikas kehtestatud alampiirid, kuna kaubavedajate poolt oli taotletud märkimisväärselt rohkem läbilaskevõimet, kui tegelik raudteinfrastruktuuri kasutus seda näitab.

Tulenevalt Metoodika uuest redaktsioonist muutis Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor oma käskkirjaga AS EVR Infra raudteinfrastruktuuri prognoositud kasutustasu põhiteenuste ühikuhinna täpsemaks.

Samuti määrab Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektor igakuiselt täpsustatud kasutustasu, mis põhineb juba otseselt raudteevedajate veomahtudest ning on aluseks infrastruktuuri-ettevõtjate poolt raudteeveo-ettevõtjatele

arvete esitamisel ja mis täpsustab oluliselt prognoositud kasutustasu määramise raames kehtestatud ühikuhindasid.

Uued reisirongid

2010. aastal allkirjastati hankeleping AS Elektriraudtee ning Šveitsi firma Stadler Bussnang AG vahel kokku 18 elektri- ning 20 diislrongi soetamiseks.

Elektrirongide ostmist toetab Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond 67 575 000 euroga, diislrongid võetakse kapitalirenti. Esimesed elektrirongid jõuavad Eestisse 2012. aastal, kõik praegu kasutatavad rongid vahetatakse välja 2014. aasta alguseks.

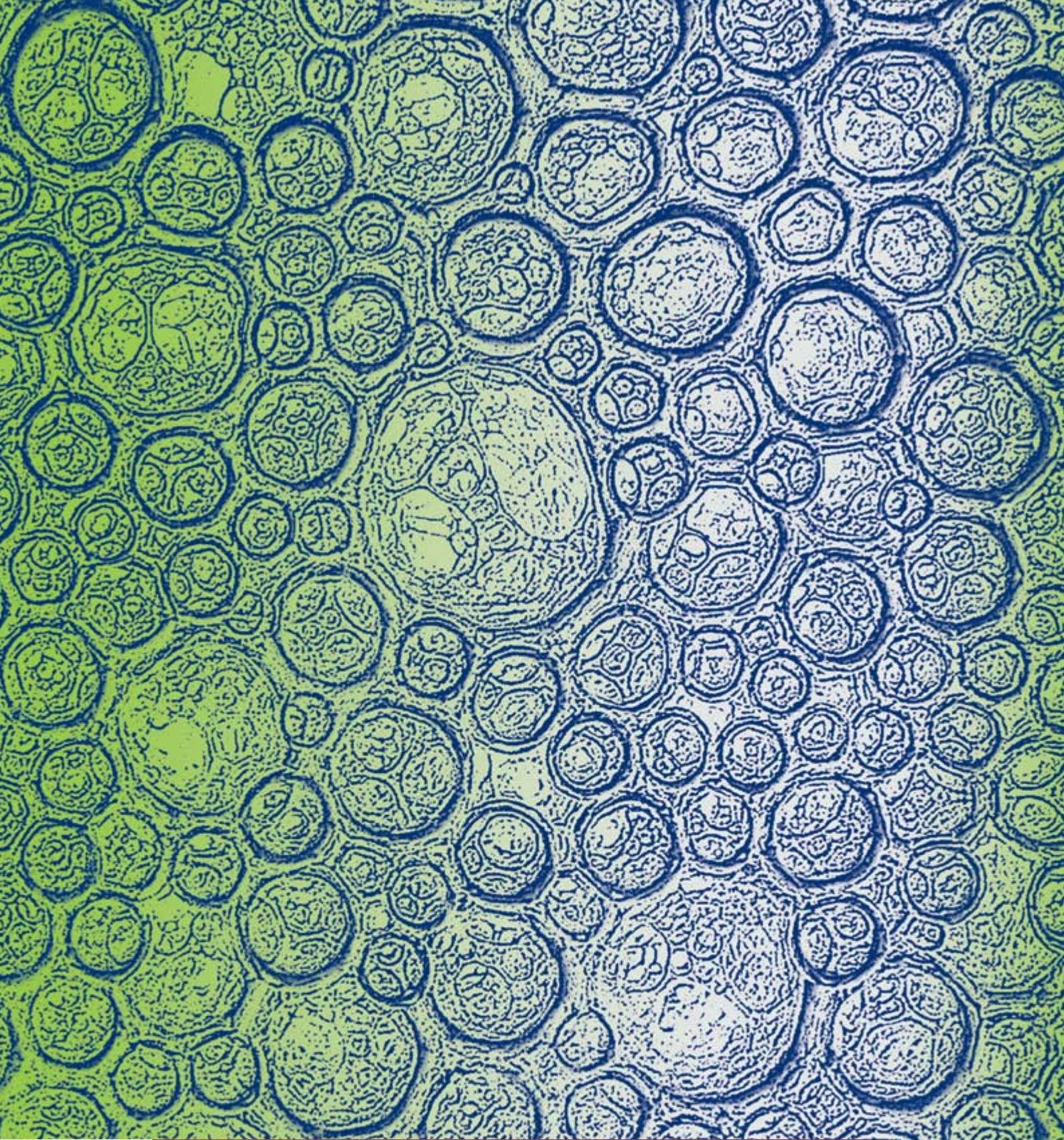

Uued reisirongid on kohandatud sõidukiiruseks 160 km/h ning vastavalt rekonstrueeritavatele 550 mm kõrgustele reisiplatvormidele. Üheskoos uute reisiplatvormide ning suuremat kiirust võimaldava rööbasteega muudavad uued reisirongid lähimate aastate jooksul raudteel reisimise oluliselt mugavamaks ning võib eeldada, et reisirongiliiklus muutub senisest populaarsemaks.

Ülevaade Eesti raudteevaldkonna 2009. aasta arengutest

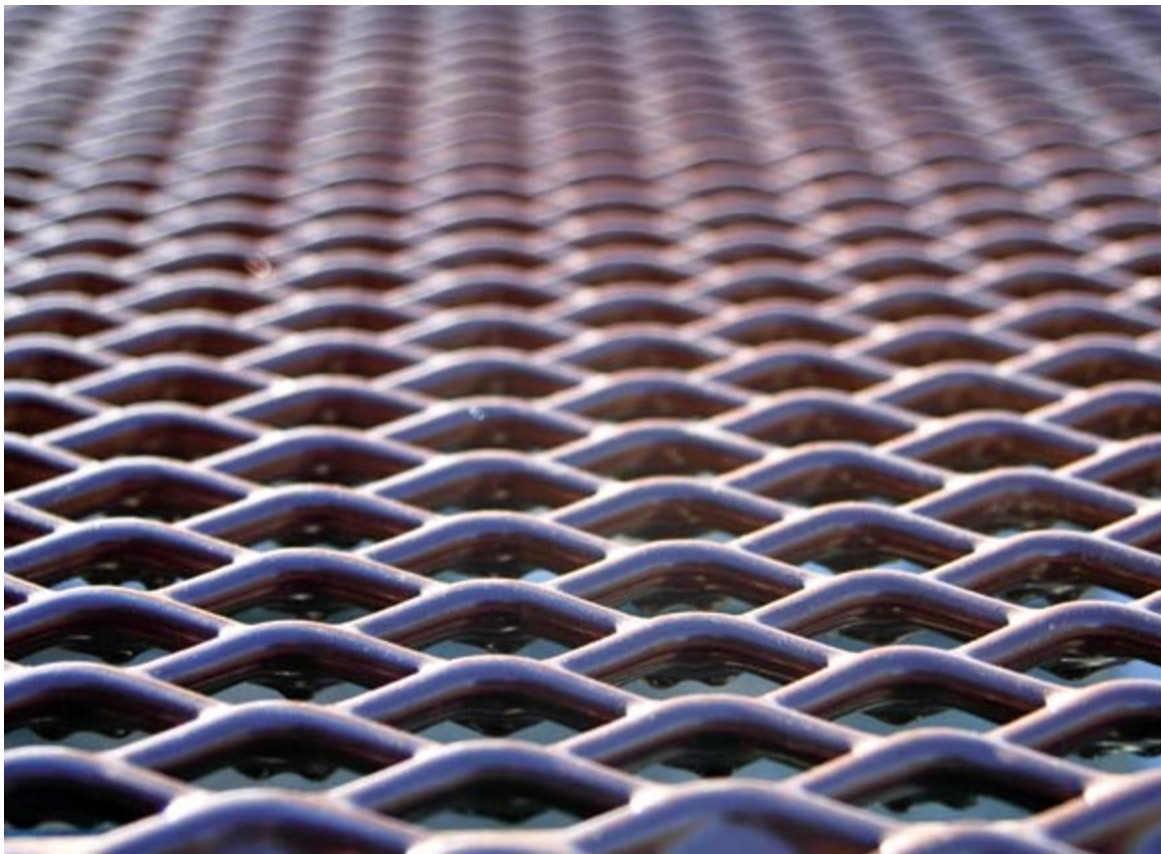
Tehnilise Järelevalve Ametil valmis 2009. aasta aruanne, mis annab ülevaate raudteeohutusalastest tegevustest, raudteeõnnetuste statistikast aastate lõikes, õnnetuste mõjuteguritest ning nende ennetamiseks seatud eesmärkidest ja tegevustest.

Aruanne kirjeldab muuhulgas ohutsidirektiivi rakendamise, ohutustunnistuste väljastamise ning vastava riikliku järelevalve arenguid 2009. aastal, samuti Tehnilise Järelevalve Ameti struktuuri ja rolli Eesti raudteevaldkonna arendamisel ning koostööd teiste organisatsioonidega. Aruandes on välja toodud ka olulisemad muudatused õigusaktides.

ORGANISATSIONI STRUKTUUR, AMETNIKUD JA EELARVE

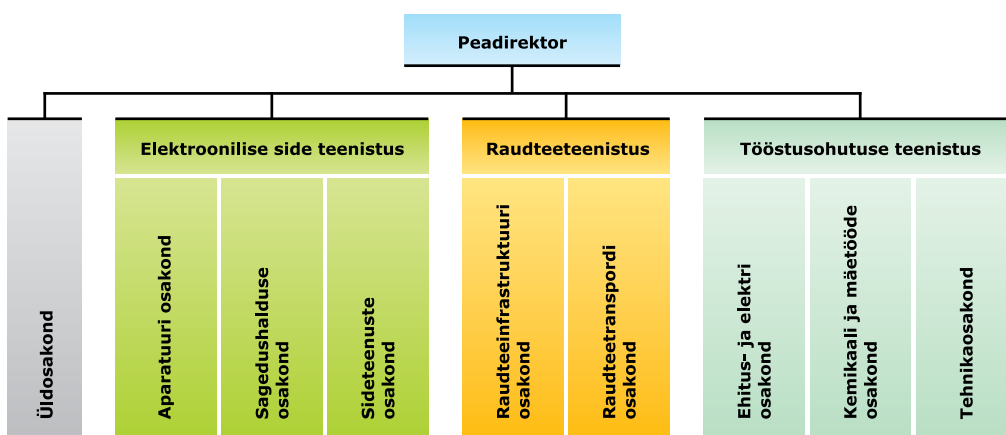

Organisatsiooni struktuur, ametnikud, eelarve

Struktuur ja eesmärgid

2010. aasta algusest rakendus struktuurimuudatus Tehnilise Järelevalve Ameti tööstusohutuse teenistuses. Teenistuses liideti elektriõhutuse ja ehitusohutuse osakond ning legaalmetroloogia ja tehnikaosakond. Alates 2010. aasta algusest kuulub tööstusohutuse teenistusse kolm osakonda-ehitus- ja elektriosakond, tehnikaosakond ning kemikaali ja mäetööde osakond.

2010. aasta lõpus alustati ka ettevalmistusi elektroonilise side teenistuse struktuurimuudatuseks, mille kohaselt liidetakse sagedushalduse ja raadiosageduste järelevalve osakonnad. Struktuurimuudatus hakkab kehtima 2011. aasta algusest.

Tehnilise Järelevalve Ameti struktuur

2010. aastal täiendati Tehnilise Järelevalve Ameti 2010-2013 arengukava. Uuendati eesmärgi, nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ning eesmärkide saavutamise hindamise indikaatoreid. Organisatsiooni arenguks seati taas kolm põhieesmärki koos meetmete ja indikaatoritega: avalike teenuste kasutusmugavuse suurendamine, produktiivse töökeskkonna loomine ning ametnike tööoskuste arendamine ja konkurentsivõimelise töötasu tagamine.

Suurendamaks ameti poolt pakutavate avalike teenuste kasutusmugavust klientidele, jätkus 2010. aastal Tehnilise Järelevalve Ameti tööprotseduuride ühtlustamine ja elektroonsete menetluste ning infosüsteemide arendamine.

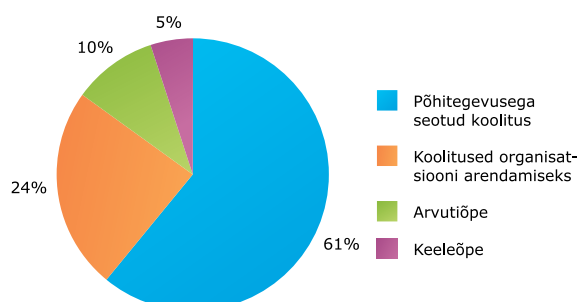
2010. aastal võttis Tehnilise Järelevalve Amet kasutusele uue välisveebi, mille loomisel lähtuti ennekõike vajadusest parandada info kättesaadavust. Uus välisveeb on üles ehitatud Tehnilise Järelevalve Ameti kolme suurema valdkonna- elektroonilise side, raudtee ja tööstusohutuse põhiselt. 2010. aastal jätkus raudteeregistri kaasajastamine ja ühendamine Tehnilise Järelevalve Ameti seadmete ja paigaldiste andmekoguga JVIS.

2010. aastal uuendati ametisiseseid juhendeid, näiteks asjaajamiskorda ja sisekorraeskirja. Jätkati ameti suvepäevade traditsiooni ning osaleti riigiametnike korvpalliturniiril.

Ametnike teadmiste ja oskuste arendamiseks viidi 2010. aastal läbi koolitusi kokku 426 654 krooni ulatuses. 2010. aastal toimunud koolitustest moodustasid kõige suurema osa (61%) asutuse põhitegevusega seotud koolitused.

Ühe suurema koolitusena toimus järelevalveametnikele haldus- ja väärtemenetluse läbiviimist käsitlev täiendkoolitusprogramm, mille eesmärgiks oli järelevalve kui Tehnilise Järelevalve Ameti võtmefunktsiooni efektiivsuse, kvaliteedi ja tulemuslikkuse tõstmine. Koolitust finantseeris 85% ulatuses Euroopa Sotsiaalfond, koolitusest võttis osa 70 ametnikku.

Lisaks korraldati koolitusi organisatsiooni arendamiseks ja arvutiõppekursused seoses üleminekuga Office 2007 platvormile. Jätkati ka võõrkeelekursustega, mille kuludest 70% kandsid ametnikud ise.

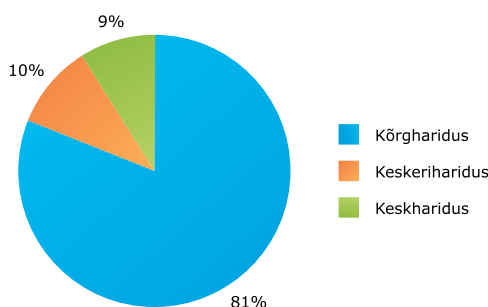

Koolitusvaldkondade jaotus 2010. aastal

Ametnikud

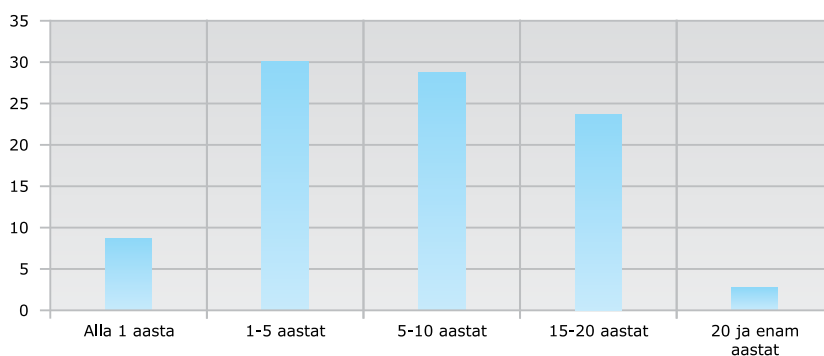
Tehnilise Järelevalve Ametis töötas 2010. aasta lõpus 92 ametnikku. Aasta jooksul võeti tööle 12 uut ametnikku ja lahkus 11 ametnikku. Töötajate lahkumise ja värbamise tingisid muudatused seadusandluses, millest omakorda tekkis vajadus muudatusteks töökorralduses. Haridustaseme

jaotuses suurenes kõrgharidusega ametnike arv ca 5% võrra, moodustades 2010. aasta lõpuks 81%. Ametnike üldine haridustase on tööülesannete täitmiseks küllaldane, küll aga lähtuvalt töö spetsiifikast vajavad ametnikud täiendavat õiguslast koolitust või majasisest koolitust teatud teemadel.

Ametnike jaotus hariduse järgi 2010. aastal

Ametnike avaliku teenistuse staaži jaotusest on näha, et pea võrdselt on esindatud staaživahemik 1-15 aastat. Sellist jaotust võib lugeda heaks, kuna 1-5 aastase staažiga peamiselt noortele ametnikele annavad tuge pikema kogemusega ametnikud.

Ametnike staaž avalikus teenistuses 2010. aastal

Laekumised riigieelarvesse

2010.aastal laekus riigile Tehnilise Järelevalve Ameti toimingute eest 70 895 518 krooni.

Toiming	Riigilõiv
Kaevandamiseseaduse alusel teostatavad toimingud	12 800
Tüübikinnitustunnistuse väljastamine, muutmine ja pikendamine	14 032
Lõhkematerjaliseaduse alusel teostatavad toimingud	115 750
Raudtee ja raudteeveeremi registrisse kandmine ning ehitus- ja kasutusloa väljaandmine	2 592 072
Vedurijuhiloa ja ohutustunnistuse väljastamine, muutmine, pikendamine	396 700
Digitaalalkirja seaduse alusel teostatavad toimingud	12 300
Elektroonilise side seaduse alusel sagedustega seotud toimingud	28 112 487
Elektroonilise side seaduse alusel numeratsiooniga seotud toimingud	39 639 377
KOKKU:	70 895 518

Riigilõivu jaotumine toimingute lõikes

Eelarve

Tehnilise Järelevalve Ameti 2010. aasta tegevuskulude eelarve koos 2009. aastast ülekantud kuludega oli 38 077 079 krooni.

Kulu kirjeldus	2010. aasta eelarve*
Raadioseadmete andmekogu arendus	190 000
Liikmemaksud	45 000
Personalikulud	31 687 287
Töötasu	23 260 469
Erisoodustused	160 000
Tööjõukuludega kaasnevad maksud	8 266 818
Majandamiskulud	6 689 792
Administreerimiskulud	1 914 500
Uurimis- ja arendustööd	220 000
Lähetuskulud	834 000
Koolituskulud	316 292
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	1 311 000
Rajatiste majandamiskulud	330 000
Sõidukite ülalpidamise kulud	1 100 000
Info ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	82 000
Inventari majandamiskulud	95 000
Töömashinate ja -seadmete majandamiskulud	155 000
Meditsiini- ja hügieenikulud	27 000
Eri- ja vormiriietus	5 000
Riigilõivukulud	52 580,00

*Kulud koos ülekantud vahenditega

Paber

Kaaned: 250 g Cyclus Offset

Sisu: 140 g Cyclus Offset

Kujundus / küljendus

Bink Creations

Trükk

Pajo Trükikoda

TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET
ESTONIAN TECHNICAL SURVEILLANCE AUTHORITY

Sõle 23A, 10614 Tallinn

Telefon: 6672000
Faks: 6672001
E-post: info@tja.ee

www.tja.ee